

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету

_____ 2020 року,

Протокол № _____

Проректор з навчальної роботи

_____ Л.І.Чорний
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ 2020 року

М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
навчальної дисципліни
«ДОКТРИНА ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ»
для підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії за
спеціальністю 081 Право, галузі знань 08 Право
денною та заочною формами навчання**

м. Хмельницький
2020

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		
1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни		2
1.2.	Лекції		3
1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття		4
1.4.	Самостійна робота здобувачів		10
1.5.	Індивідуальні завдання		14
1.6.	Підсумковий контроль		18
2.	Схема нарахування балів		20
3.	Рекомендовані джерела		21
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		38

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1.	Доктрина цивільного процесу і наука цивільного процесуального права	12	1	1				10	12	1	1			10
2.	Методи доктрини цивільного процесуального права	12	1	1				10	12	1	1			10
3.	Джерела вивчення науки цивільного процесуального права	12	2					10	12	2				10
4.	Доктринальні підходи до визначення сутності і структури цивільного процесу	12	1	1				10	12	1	1			10
5.	Доктринальні підходи до визначення мети та завдань цивільного судочинства	12	1	1				10	12	1	1			10
6.	Проблематика сторін як основних суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин	12	1	2				9	12	1	2			9
7.	Проблематика доказування в цивільному судочинстві	12	1					11	12	1				11
8.	Проблематика примирення сторін в цивільному процесі	12	2	2				8	12	2	2			8
9.	Проблеми та перспективи перегляду судових рішень в цивільному процесі	12	1					11	12	1				11
10.	Проблематика судочинства з іноземним елементом	12	1					11	12	1				11
	Всього годин:	120	12	8				100	120	12	8			100

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Доктрина цивільного процесу і наука цивільного процесуального права.

Тема 2. Методи доктрини цивільного процесуального права

Питання для усного опитування та дискусії

1. Доктрина/наука цивільного процесу: поняття, предмет і система
2. Методи науки цивільного процесуального права.
3. Класифікація методів науки цивільного процесуального права

Аудиторна письмова робота

1. Проаналізувати вплив на доктрину цивільного процесуального права конкретного науковця-процесуаліста (на вибір здобувача).

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: доктрина/наука цивільного процесуального права, доктрина/наука цивільного процесу, предмет науки цивільного процесуального права, метод наукового пізнання, метод науки цивільного процесуального права

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Доктрина цивільного процесу являє собою систему знань про відповідну галузь права – цивільне процесуальне право в частині, що охоплює правозастосовчу практику (в т.ч. ускладнену іноземним елементом), а також теоретичні концепції направлені на її дослідження та розробку напрямків удосконалення.

Доктрина цивільного процесуального права як складова юридичної науки має свій специфічний предмет і своєрідні методи дослідження.

Предмет науки цивільного процесуального права складають:

1. система норм цивільного процесуального права (галузь права) в статичі і динаміці;
2. судова практика у цивільних справах, (в т.ч. але невиключно за участю іноземних осіб, а також інша практика, здійснювана в рамках цивільно-процесуальних форм);
3. теоретичні концепції, в тому числі, але не виключно, про предмет, метод, систему та засоби цивільного процесуального регулювання судочинства; закономірності виникнення та розвитку цивільного процесуального права тощо;
4. нормотворчість в частині прогнозування та моделювання процесуальних норм.
5. проблеми теорії і практики цивільного процесуального права в плані порівняльного правознавства зарубіжних країн.

В свою чергу предмет доктрини цивільного процесу складають

1. система норм цивільного процесуального права (галузь права) в статичі і динаміці;
2. судова практика у цивільних справах, (в т.ч. але невиключно за участю іноземних осіб, а також інша практика, здійснювана в рамках цивільно-процесуальних форм);
3. теоретичні концепції, в тому числі, але не виключно, про предмет, метод, систему та засоби цивільного процесуального регулювання судочинства

Наука цивільного процесуального права має свою систему, яка складається з двох частин:

а) загальної частини, в якій розглядаються вчення про предмет і метод процесуальної науки, завдання правосуддя в цивільних справах, принципи цивільного судочинства, цивільні процесуальні правовідносини та їх суб'єкти, юридично заінтересовані в результаті справи особи, юрисдикція цивільних справ, доказування і докази, позовна форма захисту права тощо;

б) особливої частини, в яку входять: види цивільного судочинства та міжнародний цивільний процес.

Крім того, в систему науки цивільного процесуального права окремі науковці включають питання, пов'язані з діяльністю нотаріату і третейських судів.

Методологія науки цивільного процесуального права – це сукупність самостійних за своїм змістом і межами застосування, об'єктивно зумовлених, і взаємодіючих методів наукового пізнання, які використовуються для дослідження об'єктів, що входять у предмет науки цивільного процесуального права для отримання нових знань, удосконалення і доповнення існуючих для підвищення ефективності та значення науки в цілому [1, с. 76].

Щодо методів пізнання, то для цивільного процесуального права характерними є загальнонаукові, приватнонаукові, загальноправові, спеціально-юридичні (методи інших галузей права), спеціальні методи цивільного процесуального права [2, с. 52-54].

Загальнонаукові методи дослідження поділяють на три великі групи: методи емпіричного дослідження (спостереження, порівняння, вимір, експеримент, моніторинг); методи теоретичного дослідження (сходження від абстрактного до конкретного, ідеалізація, уявний експеримент, формалізація, аксіоматичний метод або дедуктивно-аксіоматичний); загальні методи, використовувані як на емпіричному, так і на теоретичному рівні дослідження (абстрагування й конкретизація, аналіз, синтез, індукція, дедукція, абдукція, моделювання, аналогія, історичний і логічний методи) [3, с. 15].

До загальноправових методів дослідження слід віднести історико-правовий метод, порівняльно-правовий метод, формально-юридичний метод і метод інтерпретації (тлумачення) [4, с. 124].

Серед приватнонаукових (неюридичних) методів наукового дослідження цивільного процесуального права виділяються порівняльний (порівняльно-правовий) метод, методи економічного, соціологічного, психологічного аналізу, соціокультурний та функціональний метод тощо

Якщо аналізувати спеціальні методи, то слід констатувати, що значущість теоретичних досліджень, як зауважують деякі науковці, полягає в практичному значенні останніх, що виражається в їх здатності вплинути на правову дійсність, юридичну діяльність, юридичне мислення або правову свідомість [5]. Очевидно, що це неможливо зробити без конкретних пропозицій щодо удосконалення конкретних норм цивільного процесуального права, без аналізу правозастосовної практики.

Не випадково особливе місце серед способів наукового пізнання цивільного процесуального права належить історико-правовому методу.

Ще одним важливим інструментом наукового пізнання є метод аналізу та узагальнення судової практики. Попри те, що цей метод широко застосовується в інших юридичних науках, як справедливо зазначив Д. Я. Малешин, його витоки походять саме з науки цивільного процесуального права [6, с. 174].

Вивчення судової практики визнається в доктрині одним із найбільш ефективних способів цивільного процесуального дослідження [7, с. 127] і це не дивно. Адже судова практика у процесі правозастосування стає своєрідним індикатором ефективності правового регулювання тих чи інших правовідносин, оперативним способом наявності прогалин в праві, дуалізму правових норм, необхідності їх зміни або удосконалення.

Цей метод широко використовується в доктрині цивільного процесуального права з метою виявлення проблем правового регулювання цивільних процесуальних правовідносин та специфіки

¹ Гетманцев О. В. Методологія науки цивільного процесуального права // Науковий вісник Чернівецького університету. 2011. Вип. 578. Правознавство. С. 76-79.

² Малешин Д. Я. Методологія гражданского процессуального права // Правоведение. 2010. 1(288). С. 49-70

³ Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. Посібник. Х.: НТУ «ХП», 2009. 142 с.

⁴ Васильєв С. В. Загальноправові та спеціальні методи дослідження джерел цивільного процесуального права // Університетські наукові записки. – 2013. – № 3 (47). – С. 123-128.

⁵ Тарасов Н. Н. Методологические проблемы современного правоведения. Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.0. Екатеринбург, 2002. 46 с. URL: <http://www.dissertcat.com/content/metodologicheskie-problemy-sovremennogo-pravovedeniya>

⁶ Малешин Д. Я. Методологія гражданского процессуального права // Правоведение. 2010. 1(288). С. 49-70

⁷ Васильєв С. В. Загальноправові та спеціальні методи дослідження джерел цивільного процесуального права // Університетські наукові записки. 2013. № 3 (47). С. 123-128.

правозастосування. Це дозволяє розробити конкретні пропозиції щодо реформування чинного законодавства України в цій сфері.

Важливим також є статистичний метод, який ґрунтується на аналізі кількісних показників, що відбивають стан і динаміку того чи іншого явища (наприклад, судової практики). Він містить спостереження за явищами, вільну обробку даних, їх науковий аналіз і використовується щодо явищ, відмінних масовістю і повторюваністю. Цей метод використовується для визначення якості правового регулювання, а також ефективності взаємодії судів та інших учасників цивільного процесу.

Підсумовуючи, слід констатувати, що використання в комплексі загальнонаукових, приватно наукових та спеціальних методів науки цивільного процесуального права в ході дослідження сприяє правильному розумінню сутності правових категорій цивільного процесуального права, закономірностей їх трансформації та визначенню перспектив ефективного реформування механізму правового регулювання відповідної сфери правовідносин.

Семінарське заняття 2

Тема 4. Доктринальні підходи до визначення сутності і структури цивільного процесу.

Тема 5. Доктринальні підходи до визначення мети та завдань цивільного судочинства

Питання для усного опитування та дискусії

1. Доктринальні підходи до визначення сутності цивільного процесу
2. Структура цивільного процесу як предмет наукової дискусії в доктрині цивільного процесуального права
3. Концепції видів цивільного судочинства
4. Проблематика мети та завдань цивільного судочинства

Аудиторна письмова робота

1. В контексті теми дисертаційного дослідження здобувача проаналізувати поняття, сутність та значення цивільного судочинства.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: цивільний процес, цивільне судочинство, структура цивільного процесу, процесуальна дія, процесуальна стадія, процесуальне провадження, вид судочинства, мета цивільного судочинства, завдання цивільного судочинства.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

В юридичній доктрині сутність цивільного процесу розглядається по-різному. Деякі науковці вважають, що саме процесуальні дії сторін складають предмет цивільного процесу. Іншими цивільний процес розглядається як сукупність норм, що регулюють діяльність суду щодо вирішення спорів про право цивільне, як юридичне правовідношення, як діяльність усіх осіб, які беруть участь в ньому, як сукупність юридичних угод, як форма захисту цивільних прав. Поширеними в доктрині є погляди на цивільний процес як на юридичне публічно-правове відношення; як *нормовану законом (юридичну) діяльність*; як форму судового здійснення норм матеріального цивільного права з метою захисту таких самих інтересів, які мають на увазі матеріальним правом але недостатньо ним забезпечуються тощо.

Найбільш повним вбачається розуміння цивільного процесу, що його дав А. Ф. Клейнман. При скороченні запропонованого ним достатньо громіздкого визначення **цивільного процесу** [8, с. 67] з виокремленням в основних ознак, воно має наступний основний зміст – це встановлений законами порядок здійснення правосуддя в цивільних та віднесених до відання суду справах, порядок діяльності суду щодо розгляду та вирішення справ, порядок діяльності виконавчих

⁸ Клейнман А. Ф. Предмет науки советского гражданского процессуального права // Советское государство и право. 1940. № 3. С. 60-69. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590077/38948?view=1>

органів щодо виконання судових рішень, порядок процесуальних відносин між судом та іншими учасниками процесу, пов'язаних із здійсненням правосуддя

Вся сукупність цих процесуальних дій та процесуальні правовідносини, їх взаємопов'язаність та суворі послідовність складають систему цивільного процесу [9, с. 56].

Невід'ємною приналежністю будь-якої системи є її складові, без яких неможлива її організація як цілісного утворення. Цивільний процес при цьому не є винятком – він також має свою структуру, складовими якої є взаємопов'язані компоненти. Але якщо системність цивільного судочинства на сьогоднішній день не викликає сумнівів, то питання щодо його структури до цього часу залишається дискусійним.

Переважає більшість науковців для визначення структурних компонентів цивільного процесу оперує поняттям стадії. При цьому в науці цивільного процесуального права досить часто використовують і термін “процесуальне провадження”, хоча і в різних значеннях: як назва складових частин структури цивільного процесу, як сукупність стадій або як назва стадії. Окремі автори всі структурні елементи цивільного процесу називають стадіями та виділяють в різних варіаціях від п'яти до семи процесуальних стадій.

Попри існуючу дискусію більшість науковців погоджуються з тим, що структура цивільного процесу має складний багаторівневий характер.

Вбачається, що найбільш аргументованою є точка зору тих науковців, які стверджують, що *структуру цивільного процесу* утворюють: провадження в суді першої інстанції; апеляційне провадження, касаційне провадження, провадження у зв'язку з виключними обставинами, провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами, кожне з яких містить три стадії: відкриття провадження у справі, підготовка справи до судового розгляду та судовий розгляд.

Якщо досліджувати види цивільного судочинства, то слід пам'ятати, що останні є «підвидами» процесуальної форми - встановленого нормами цивільного процесуального права і, такого що реалізується в цивільних процесуальних правовідносинах, порядку здійснення правосуддя у цивільних справах, що характеризується системністю, універсальністю та своїми змістовними особливостями.

Найбільш поширеним є поділ цивільного судочинства за предметною ознакою на: позовне провадження; окреме провадження; наказне провадження. Разом з тим, популярною є класифікація за ознакою інстанційності на: провадження в суді першої інстанції; апеляційне провадження, касаційне провадження, провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами, провадження у зв'язку з виключними обставинами тощо. А з реформуванням вітчизняного процесуального законодавства, за критерієм підвиду процесуальної форми, можна говорити про можливість виділення наступних видів судочинства: усне провадження; документальне провадження; електронне провадження.

Також слід пам'ятати, що цивільний процес як система врегульованих нормами цивільного процесуального права дій щодо здійснення правосуддя в цивільних справах охоплює процесуальну діяльність не тільки суду, а й інших осіб, які беруть участь у справі або сприяють здійсненню правосуддя.

Процесуальна діяльність, як і будь-яка інша діяльність, завжди спрямована на досягнення певного результату. При цьому, як аргументовано зазначає Г. О. Жилин [10, с. 16], суб'єктивне сприйняття бажаного результату процесуальної діяльності у різних учасників розгляду та вирішення справи є різним¹¹.

Для того, щоб цивільний процес був цілісним системним явищем, важливо виділити об'єктивний критерій, який дозволив би суб'єктивні уявлення всіх учасників розгляду та вирішення справи про бажаний результат процесуальної діяльності звести до “спільного

⁹ Жилин Г.А. Подготовка гражданских дел к рассмотрению в суде кассационной инстанции: Дис... канд. юрид. наук 12.00.03. Екатеринбург, 1991.

¹⁰ Жилин Г. А. Цели гражданского судопроизводства и их реализация в суде первой инстанции: Автореф. дис... д.ю.н.: 12.00.03. М., 2000. 70 с.

¹¹ Конфлікт інтересів має місце не тільки між сторонами, а й між іншими суб'єктами цивільних процесуальних правовідносин. Інакше не було б необхідності захищати окремий інтерес в судовому порядку (в порядку окремого провадження); не було б випадків оскарження судових рішень в порядку апеляційного та касаційного проваджень.

знаменника”. Саме таким об’єктивним критерієм і є процесуальна мета, яка орієнтує всі процесуальні дії в одному напрямку, дає їм процесуальний зміст та спрямованість.

Водночас оскільки ст. 2 чинного ЦПК має назву «Завдання та основні засади цивільного судочинства», основна увага науковців зосереджена саме на дослідженні завдань цивільного судочинства в той час як мета процесу залишається поза належною увагою. Деякі є науковці взагалі не розмежовують такі правові категорії як «мета» та «завдання»

Вбачається, що правильне уявлення про мету та завдання цивільного судочинства має суттєве теоретичне та практичне значення, оскільки дозволяє сформулювати у суду та учасників процесу розуміння способів забезпечення захисту прав та законних інтересів впродовж цивільного процесу, мотивувати їх поведінку.

В юридичній доктрині наразі відсутня єдність в частині розуміння змісту цих завдань.

Семінарське заняття 3

Тема 6. Проблематика сторін як основних суб’єктів цивільних процесуальних правовідносин

Питання для усного опитування та дискусії

1. Проблематика визначення сторін як основних учасників цивільного процесу
2. Цивільна процесуальна правосуб’єктність сторін у цивільному процесі
3. Процесуальні гарантії захисту прав та інтересів сторін у цивільному процесі
4. Недобросовісне здійснення цивільних процесуальних прав та виконання цивільних процесуальних обов’язків, його наслідки

Аудиторна письмова робота

1. Проаналізувати склад сторін по спорах, що виникають із правовідносин, що є об’єктом дисертаційного дослідження здобувача.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: сторони, позивач, відповідач, цивільний процесуальний правовий статус, цивільна процесуальна правосуб’єктність, цивільна процесуальна правоздатність, цивільна процесуальна дієздатність, цивільні процесуальні права, цивільні процесуальні обов’язки, процесуальні гарантії.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Правильне визначення учасників судового процесу має важливе практичне значення адже є необхідною умовою для ефективного, а головне однакового застосування судами норм цивільного процесуального законодавства, що регламентують процесуальний правовий статус цих учасників цивільного процесу.

Базисні теоретичні дослідження поняття та процесуального правового статусу сторін в цивільному процесі було зроблено ще в 60-80-х роках минулого сторіччя¹². Разом з тим, традиційно в доктрині цивільного процесуального права основна увага науковців зосереджувалась на дослідженні процесуального становища сторін загалом (С. С. Бичкова, М. А. Вікут, А. П. Кожухарь, Є. В. Михайлова, Л. М. Орлова, Е. Г. Пушкар, І. М. П’ятілетов, Д. М. Чечот, М. С. Шакарян та ін.) та позивача як суб’єкта на захист прав та інтересів якого ініціюється судове провадження. Достатньо змістовно в науці досліджено права позивача (В. Г. Даєв, П. Ф. Єлісейкін, О. В. Ісаєнкова, С. О. Іванова, Г. Л. Осокіна, М. Й. Штефан, В. Н. Щегловта ін.).

¹² У цей період проблеми правового статусу суб’єктів процесуальної діяльності загалом та сторін зокрема активно піддавалися науковому аналізу багатьма вченими серед яких М. А. Вікут, Н. М. Васильченко, М. А. Гурвич, П. Ф. Єлісейкін, Н. Б. Зейдер, О. В. Іванов, А. А. Мельников, Л. М. Орлова, Є. Г. Пушкар, А. Ф. Клейнман, В. К. Пучінській, К. С. Юдельсон, В. М. Семенова, М. Х. Хутиз, Н. О. Чечіна, Д. М. Чечот, М. С. Шакарян, М. Й. Штрефан, В. Н. Щеглов, С. А. Якубов та інші. Їх праці не втратили свого значення і в сучасний період.

Процесуальне становище відповідача (хоча і в меншій мірі, аніж позивача) досліджувалось такими процесуалістами як А. Т. Арапов, Л. І. Анісімова, Н. М. Васильченко, П. П. Колесов, І. С. Комаров, Г. В. Молева, Н. І. Клейн, Н. М. Трашкова та ін.

Серед сучасній українських праць ґрунтовністю дослідження проблематики сторін в цивільному процесі характеризується науковий доробок С. С. Бичкової.

Водночас попри достатню теоретичну розробку законодавець не сприйняв сформульовану в науці ідею про легальне визначенні сторін в цивільному процесі. Чинний ЦПК, як і ЦПК 1963 року, не містить дефініції сторін, позивача чи відповідача¹³.

Так само законодавцем було проігноровано пропозицію науковців учасників процесу диференціювати на осіб, які здійснюють правосуддя, осіб, які беруть участь у справі та осіб, які сприяють здійсненню правосуддя.

Вбачається, що така ситуація обумовлена, тим, що в юридичній доктрині досі не сформульовано єдиного підходу до визначення поняття власне сторін.

Між процесуалістами, ще з радянських часів досі триває дискусія, зокрема домінують дві основні точки зору, відповідно до першої – сторонами є особи між якими виник матеріально правовий спір; відповідно до другої – сторони є ймовірними суб'єктами спірного матеріального правовідношення. Це в свою чергу визначає дискусійність питання про дефініцію власне позивача і відповідача.

В законодавстві України передбачена низка юридичних гарантій (встановлених законом правових засобів та способів), покликаних забезпечити баланс процесуальних можливостей захисту позивача і відповідача в цивільному процесі.

За своїм характером юридичні гарантії права на судовий захист поділяються на матеріально-правові та процесуально-правові та закріплені відповідно в нормах матеріального і процесуального права [14]. До першої групи можна віднести, наприклад, принципи цивільного процесуального права, закріплені в Конституції України, які є основою процесуального забезпечення захисту відповідача в цивільному процесі. Ще одним прикладом матеріально-правових гарантій слугують норми матеріального права, які регламентують поза процесуальні відносини сторін, адже, як аргументовано вказує І. С. Комаров [15, с. 12], для успішного захисту дуже важливі ті дії, які були вчинені суб'єктом захисту до моменту порушення справи.

Процесуально-правовими гарантіями захисту прав сторін в цивільному процесі виступають закріплені нормами чинного цивільного процесуального законодавства процесуальні права, обов'язки сторін та засоби захисту сторін та процесуальний порядок провадження в цивільних справах. Цій меті також слугують правила загальної підсудності, розподілу судових витрат, а також санкції за зловживання своїми процесуальними правами

Цивільна процесуальна правосуб'єктність загалом та цивільна процесуальна правоздатність і дієздатність, зокрема, нечасто стають самостійним об'єктом наукової уваги, тому, залишаються одним з малодосліджених інститутів цивільного процесуального права.

В першу чергу це обумовлено дискусійністю в теорії права питання про співвідношення правосуб'єктності і правового статусу: одні вчені вважають правосуб'єктність передумовою набуття правового статусу; інші – схильні включати її як структурний елемент до складу правового статусу; деякі – називають правосуб'єктність більш об'ємною категорією, яка вбирає в себе правовий статус. Не вдаючись в детальний аналіз існуючої наукової дискусії з цього приводу, зазначимо, що в науці цивільного процесуального права сформовано відносно стабільну концепцію розуміння сутності вказаних правових категорій. Головні положення цієї концепції можна звести до наступних тез: цивільний процесуальний правовий статус є передумовою участі в цивільному процесі заінтересованих осіб; передумовою набуття такого статусу є цивільна процесуальна правосуб'єктність; цивільна процесуальна правосуб'єктність – це невід'ємна

¹³ В ст. 48 ЦПК лише зазначено: «Сторонами в цивільному процесі є позивач і відповідач. Позивачем і відповідачем можуть бути фізичні і юридичні особи, а також держава».

¹⁴ Кожухарь А. Н. Право на судебную защиту в исковом производстве. Кишинев, 1989 URL: http://www.pravo.vuzlib.org/book_z618_page_6.html

¹⁵ Комаров И. С. Защита ответчика против иска в гражданском и арбитражном процессе: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.15. Екатеринбург, 2012. 28 с. URL: <http://www.usla.ru/structure/dissovet/komarov-avtoreferat.pdf>

юридична властивість суб'єкта, яка структурно складаючись із цивільної процесуальної правоздатності та цивільної процесуальної дієздатності; особливості цивільних процесуальних право- та дієздатності визначається сферою цивільних процесуальних правовідносин та правовими становищем відповідних суб'єктів процесуальної діяльності.

Інакше кажучи, суб'єктами цивільних процесуальних правовідносин можуть бути тільки особи, які мають цивільну процесуальну правоздатність та дієздатність, наділені необхідним обсягом процесуальних прав та обов'язків та здатні самі здійснювати свої процесуальні права та виконувати обов'язки.

Також слід пам'ятати, що непоодинокими є випадки зловживання сторонами своїм правом на судовий захист. Зловживання процесуальними правами, тобто поведінка учасника судового процесу, під час якої суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин, реалізуючи свої законні процесуальні права та обов'язки в межах встановлених законом, умисно (в окремих випадках - необережно) завдає шкоди іншим суб'єктам, діючи при цьому формально правомірно.

Зважаючи на виклики правозастосовчої практики, законодавець прагнучи забезпечити баланс можливостей сторін в процесі в новій редакції ЦПК закріпив положення щодо неприпустимості зловживання процесуальними правами (ст. 44 ЦПК). Також з метою спонукання відповідних осіб до виконання встановлених у суді правил, добросовісного виконання процесуальних обов'язків, припинення зловживання правами та запобігання створенню протиправних перешкод у здійсненні судочинства в Україні передбачено можливість застосування заходів процесуального примусу (ст. 143 ЦПК) та можливість постановлення окремої ухвали (ч. 2 ст. 262 ЦПК).

Семінарське заняття 4

Тема 8. Проблематика примирення сторін в цивільному процесі

Питання для усного опитування та дискусії

1. Інститут примирення у цивілістичному процесі. Поняття та види примирних процедур.
2. Проблеми застосування переговорів, посередництва та арбітражу як основних способів мирного врегулювання спорів.
3. Врегулювання спорів за участю судді як примирна процедура в вітчизняному судочинстві.
4. Тенденції розвитку примирних процедур в Україні.

Аудиторна письмова робота

1. Проаналізувати чи можуть бути застосовані примирні процедури у по спорах, що виникають із правовідносин, що є об'єктом дисертаційного дослідження здобувача. Якщо так, то які примирні процедури були б найбільш ефективними.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: примирення сторін, переговори, посередництво, арбітраж, третейський суд.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

У юридичній доктрині, неодноразово зазначалося, що застосування способів врегулювання конфліктів (спорів) в т.ч. на засадах примирення, є найбільш ефективним для захисту прав особи, на протизагу тривалому і витратному судовому провадженню. Окремі з таких процедур (переговори, медіація, арбітраж) були об'єктом наукової уваги неодноразово. Різні аспекти цієї проблематики досліджували в своїх роботах такі вітчизняні та зарубіжні науковці як О. В. Аллахвердова, Ю. О. Амелеченя, І. О. Бельская, Ю. В. Білоусов, С. С. Білуга, А. В. Біцай, Н. В. Боженко, О. А. Брижинский, В. П. Воложанін, М. В. Гвоздарева, Н. М. Грень, Д. Л. Давиденко, С. К. Загайнова, О. І. Зайцев, І. Ю. Захарьяшева, О. М. Здрок, О. М. Іванова, С. І. Калашнікова, В. С. Каменков, В. М. Конащук, З. В. Красіловська, А. Н. Кузбагаров, С. В. Лазарев, Б. А. Леко, Р. Я. Лемик, В. І. Нагнибіда, Ю. В. Навроцька, А. М. Нехороших,

В.В. Новицкая, О. І. Носирева, Г. О. Огречук, Ю. Д. Притика, В. В. Резнікова, М. А. Романенко, Н. Ю. Сакара, С. В. Сенік, О. Д. Сидельніков, О. М. Спектор, Т. С. Таранова, О. І. Угриновська, О. А. Устименко, В. К. Цечоєв, Г. В. Чуйко, Ц. А. Шамлікашвілі, Т. І. Шинкар, К. О. Шумова, І. Г. Ясиновський та інші.

При цьому більшістю науковців, такі способи розглядаються як альтернатива класичному правосуддю, а не його елемент. В той же час в світовій правозастосовчій практиці такі способи часто інтегровані в систему юрисдикційного захисту.

Серед новел цивільного процесуального законодавства, що були впроваджені наприкінці 2017 року, особливо привертає увагу нова примирна процедура — врегулювання спорів за участю судді

Сутність даного інституту в законодавчому закріпленні можливості використання примирної процедури як елементу правосуддя в цивільних справах. Зокрема до початку розгляду цивільної справи по суті, суддя, призначений Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою для розгляду відповідної справи, за згодою сторін, проводив попередню зустріч зі сторонами, щоб дізнатися про їх аргументи. Надалі, для кращого розуміння процесу сторонами і отримання повної інформації, суддя міг проводити окремі наради з кожною зі сторін. Таким чином він міг з'ясувати, на які поступки готові піти сторона для вирішення справи і спрямувати їх до прийняттого результату. У разі врегулювання розбіжностей сторони підписували умови примирення, які в обов'язковому порядку підлягали затвердженню ухвалою суду.

Попри всесвітньо визнані переваги мирного врегулювання спорів, та впровадження в вітчизняний цивільний процес такого способу примирення сторін як врегулювання спору за участю судді реально практика застосування примирних процедур в Україні залишає бажати кращого.

В той же час робота про розширення спектру примирних процедур, в т.ч. для врегулювання цивільних спорів активно ведеться в Україні як на доктринальному, так і нормотворчому рівнях. Зокрема крім в грудні 2019 року подано на розгляд ВРУ черговий проект Закону України «Про медіацію». В Україні діє низка програм по підготовці відповідних фахівців, в державний стандарт правової освіти закладається вимога про формування так званих *soft skills* в т.ч. і щодо комунікації та примирення тощо.

1.4. Самостійна робота здобувачів

Оволодіння уміннями та навичками самостійної діяльності є найважливішою умовою здобуття вищої освіти. Реалізація цієї мети обумовлює надзвичайну важливість самостійної роботи в навчальному процесі.

Самостійна робота аспіранта – це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом таким здобувачем у вільний від обов'язкових аудиторних занять час. Дана форма організації навчальної роботи має ціллю сприяти розвитку творчих здібностей аспірантів як особливого виду здобувачів вищої освіти: формуванню особистості фахівця, здатного до самостійного аналізу та творчого пошуку, спроможного нестандартно вирішувати завдання; усвідомлюючого перспективи професійного і особистісного саморозвитку, такого що вміє оцінювати і регулювати власну діяльність та самоосвіту впродовж всього свого життя.

В рамках навчальної дисципліни «Доктрина цивільного процесу» передбачаються різні типи самостійної роботи студентів: рекомендовані блоки завдань, що здійснюються в процесі навчальних занять, при підготовці до них і під час їх проведення, а також індивідуальні завдання, що визначаються для аспірантів з урахуванням теми їх дисертаційного дослідження, особистих та наукових інтересів і потреб.

Самостійна робота здійснюється опосередковано, без безпосередньої участі керівника, але під його контролем. Залежно від типу самостійної роботи керівник може визначати час її здійснення в процесі навчальних занять, узгоджувати її з іншими видами навчальної діяльності, пропонувати конкретні завдання, проводити інструктаж щодо їх виконання, з'ясовувати повноту,

глибину та обсяг обов'язково виконаного завдання, здійснювати допоміжні заходи (консультації, спостереження, співбесіди та ін.) з опосередкованого управління діяльністю студентів і діагностики якості самостійної роботи.

1.4.1. Основні вимоги до виконання самостійної роботи

При виконанні блоків завдань здобувачі повинні використовувати науково-монографічну літературу, законодавчі та підзаконні акти, інструктивно-методичні матеріали, судову практику, статистичні дані, аналітичну інформацію судових органів.

При виконанні самостійного завдання у формі **списку джерел**, останній повинен складатися в кількості вказаній у завданні та бути оформлений відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40).

При виконанні самостійного завдання у формі **огляду правозастосовчої практики/статистики**, останнє викладається комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на папері формату А4 (210 мм x 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних полів: лівого — 30 мм, верхнього та нижнього — 20 мм, правого — не менше 10 мм. Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення завдання і повинно бути виконано шрифтом Times New Roman кеглем 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом.

Обов'язковим є посиланням на офіційне джерело, з якого взято приклад з практики або статистики.

При виконанні самостійного завдання у формі **таблиці**, остання розміщується симетрично на сторінці таким чином, щоб зручно було її розглядати без повороту, або з поворотом на кут 90 за годинниковою стрілкою.

Таблиця повинна складатися із номера таблиці, найменування таблиці і самої таблиці. Номер таблиці і її найменування повинно вказуватись над таблицею, починаючи від лівого її кута за формою: "Таблиця 1. Назва таблиці". Крапка в кінці не проставляється.

Таблиця повинна бути розподілена на графи (колонки) і рядки. Ліву першу колонку та перший верхній ряд таблиці слід використовувати для назви критеріїв аналізу представленого в таблиці матеріалу. Якщо таблицю розділяють на частини і переносять на інші сторінки або розміщують одну частину під одною чи поряд. Допускається нумерація граф на початку таблиці і при перенесенні частин таблиці на наступних сторінках. У всіх випадках назва таблиці розміщуються тільки над першою її частиною.

При виконанні самостійного завдання у формі **схеми**: остання розміщується симетрично на сторінці таким чином, щоб зручно було її розглядати без повороту, або з поворотом на кут 90 за годинниковою стрілкою.

Схема повинна бути поіменована, що має вказуватись над нею. Крапка в кінці не проставляється.

Схема повинна бути логічною та повністю охоплювати складові елементи правового питання, розкриттю якого вона присвячена.

Схема може бути розгорнутою (з вказівкою елемента схеми та його поясненням).

Креативність вітається.

1.4.2. Задання для самостійної роботи здобувачів

Блок завдань (БЗ) № 1

Тема 1. Доктрина цивільного процесу і наука цивільного процесуального права.

Тема 2. Методи доктрини цивільного процесуального права

(виконується на семінар № 1)

Завдання 1. Скласти список з не менш ніж 50 доктринальних джерел цивільного процесуального права, які можуть бути використані аспірантом при розкритті проблематики по власній темі дисертаційного дослідження .

Завдання 2. Проілюструвати схематично методи доктрини цивільного процесуального права, що можуть бути використані аспірантом при розкритті проблематики по власній темі дисертаційного дослідження .

Питання для самоконтролю

1. Як співвідносяться поняття «юридична доктрина», «доктрина цивільного процесу», та «наука цивільного процесуального права»?
2. Яка структура науки цивільного процесуального права?
3. Які існують підходи методології науки цивільного процесуального права?
4. Які методи науки цивільного процесуального права відносяться до спеціальних? Чому?
5. Які виділяють джерела науки цивільного процесуального права?
6. Як взаємодіють цивільне процесуальне право з іншими галузями права?

Блок завдань (БЗ) № 2

Тема 4. Доктринальні підходи до визначення сутності і структури цивільного процесу.

Тема 5. Доктринальні підходи до визначення мети та завдань цивільного судочинства
(виконується на семінар № 2)

Завдання 1. Сформулювати авторське визначення мети і завдань цивільного процесу.

Завдання 2. Здійснити у формі таблиці порівняльну характеристику елементів структури цивільного процесу:

Таблиця № 1.

«Складові елементи структури цивільного процесу»

№ п/п	НАЗВА ЕЛЕМЕНТУ/ <i>Критерій порівняння</i>	ЕТАП ПРОЦЕСУ	ПРОВАДЖЕННЯ	СТАДІЯ ПРОЦЕСУ	ПРОЦЕДУРА
1.	<i>Поняття</i>				
2.	<i>Характерні ознаки</i>				
3.	<i>....</i>				

Питання для самоконтролю

1. Які точки зору щодо сутності цивільного процесу найбільш поширені у юридичній доктрині?
2. Які існують доктринальні підходи до визначення структури цивільного процесу?
3. Які характерні ознаки процесуальної стадії?
4. Які основні концепції видів цивільного судочинства?
5. Якою є мета цивільного судочинства?
6. Які існують підходи визначення завдань цивільного судочинства?

Блок завдань (БЗ) № 3

Тема 6. Проблематика сторін як основних суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин
(виконується на семінар № 3)

Завдання 1. Знайти не менше трьох прикладів з правозастосовчої практики актуальні для дисертаційного дослідження здобувача.

Завдання 2. Висловити письмово власну думку щодо способів превенції зловживання процесуальними правами.

Питання для самоконтролю

1. Які основні концепції визначення поняття сторін у цивільному процесі?
2. Які характерні ознаки сторін у цивільному процесі?
3. Як співвідносяться поняття «цивільний процесуальний правовий статус», «цивільна процесуальна правосуб'єктність»?
4. Якими обсягом цивільної дієздатності повинна володіти особа, мати повну цивільну процесуальну дієздатність
5. Які виділяють процесуальні права та обов'язки сторін у цивільному процесі?
6. Які існують гарантії захисту прав та інтересів сторін у цивільному процесі?
7. Як співвідносяться поняття зловживання правом та зловживання процесуальними правами?

Блок завдань (БЗ) № 4

Тема 8. Проблематика примирення сторін в цивільному процесі (виконується на семінар № 4)

Завдання 1. Зобразити схематично взаємозв'язок цивільного судочинства та примирних процедур

Завдання 1. Здійснити у формі таблиці аналіз примирних процедур актуальних для цивільного судочинства:

Таблиця № 2.

«Примирні процедури, що можуть застосовуватись сторонами у цивільному процесі»

№ n/n	КРИТЕРІЙ/ Назва примирної процедури	СУТЬ	ПЕРЕВАГИ	НЕДОЛІКИ
1.	Врегулювання спору за участі судді		.	
2.	Переговори			
3.	Арбітраж/третейське судочинство			
4	Медіація			
5	...			
6				

Питання для самоконтролю

1. Який зміст інституту примирення сторін у цивільному процесі?
2. Які характерні ознаки примирних процедур?
3. Як взаємодіють цивільне судочинство та примирні процедури?
4. Які основні проблеми застосування примирних процедур у цивільному процесі?
5. На яких етапах цивільного судочинства застосування примирних процедур є найбільш ефективним?
6. Які тенденції розвитку примирних процедур в Україні?

Блок завдань (БЗ) № 5

Тема 10. Проблематика судочинства з іноземним елементом
(виконується на семінар № 5)

Завдання 1. Проаналізувати судову практику у справах з іноземним елементом по спорах, що виникають з правовідносин, що є об'єктом дисертаційного дослідження здобувача

Завдання 1. Здійснити у формі таблиці порівняльну характеристику інституту судових доручень та інституту міжнародної правової допомоги

Таблиця № 3.

«Порівняльно-правова характеристика інституту судових доручень та інституту міжнародної правової допомоги»

<i>№ п/п</i>	<i>НАЗВА ІНСТИТУТУ/ Критерій порівняння</i>	<i>ІНСТИТУТ СУДОВИХ ДОРУЧЕНЬ</i>	<i>ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ».</i>
1.	<i>Поняття та суть</i>		
2.	<i>Сфера відносин, в якій застосовується</i>		
3.	<i>Чим регламентується</i>		
4.	<i>Суб'єкти виконання....</i>		
	<i>...</i>		

Питання для самоконтролю

1. Які основні концепції визначення сутності спорів з іноземним елементом?
2. Які особливості судочинства з іноземним елементом?
3. Якими актами регламентується судочинство з іноземним елементом?
4. Які існують способи отримання судом інформації від іноземної країни?
5. Які виділяють основні проблеми судочинства з іноземним елементом?
6. Як взаємодіють цивільне процесуальне право з іншими галузями права?

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання – це основний засіб поглиблення, узагальнення та закріплення тих знань, які студенти одержують в процесі навчання. Дана форма організації навчання застосовується студентами у вільний від обов'язкових навчальних занять час.

За загальним правилом індивідуальні завдання виконуються самостійно кожним студентом. В окремих випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька студентів.

В межах навчальної дисципліни «Альтернативне вирішення правових спорів» індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів, слайдів-презентацій, таблиць. Завдання обирається студентом/студентами на початку семестру і виконується за встановленими вимогами. Виконання індивідуальних завдань здійснюється під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

1.5.1. Основні вимоги до виконання індивідуальних завдань

При виконанні індивідуальних завдань студенти повинні використовувати законодавчі та підзаконні акти, інструктивно-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, судову практику, статистичні дані, аналітичну інформацію судових органів.

При виконанні індивідуального завдання у формі **реферату**, останній повинен містити наступні структурні елементи: титульна сторінка встановленого зразка (зразок 1.), вступ,

параграфи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності). Розділи змісту роботи формулюються самостійно студентом як найважливіші напрями розкриття її теми.

Нумерація аркушів роботи починається з титульного аркуша. Номер на титульному аркуші не проставляється.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки.

Список джерел повинен складатися в кількості не менше 10 і повнен бути оформлений відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40).

Роботи повинні виконуватись комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на папері формату А4 (210 мм х 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних полів: лівого — 30 мм, верхнього та нижнього — 20 мм, правого — не менше 10 мм.

Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення завдання і повинно бути виконано шрифтом Times New Roman кеглем 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом.

Захист роботи передбачає презентацію реферату на практичних заняттях або науковому гурту.

При виконанні індивідуального завдання у формі **презентації** остання повинна містити від 10 до 20 слайдів на відповідну тему. Інформація на слайдах повинна бути структурованою та достатньою за обсягом для розкриття заданої теми.

При виконанні індивідуального завдання у формі **правового есе**, останній повинен відповідати таким же вимогам щодо оформлення, що і реферат з наступними особливостями: обсяг правового есе не повинен перевищувати 5 сторінок, кількість використаних джерел визначається самим здобувачем з врахуванням потреби у розкриття теми есе. Рекомендована структура правового есе: Вступна частина, в якій зазначається ключова теза, що визначає основний напрямок наукових пошуків здобувача. Основна частина, в якій зазначаються аргументи на обґрунтування тези висловленої у вступній частині. Може містити посилання на нормативні та літературні джерела правозастосовчу практику; Висновок – частина в якій формулюються основні висновки автора з приводу заявленої тези. Висновок повинен бути авторським. Креативність вітається.

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра цивільного права та процесу**

Навчальна дисципліна:

Доктрина цивільного процесу

РЕФЕРАТ

на тему:

«Наукова спадщина Михайла Йосиповича Штефана»

Виконав:

Іванов

Іван Іваносич,

здобувач освітньо-наукового ступеня
доктора філософії ___ року навчання

Перевірила:

Бондаренко-Зелінська

Надія Леонтіївна,

кандидат юридичних наук,

доцент

Хмельницький

2020

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	- 3
1. Життєвий і науковий шлях М. Й. Штефана	- 5
2. Основні праці М.Й, Штефана	- 9
3. Вплив М.Й. Штефана на доктрину цивільного процесуального права	- 12
ВИСНОВКИ	- 16
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	- 18

ВСТУП

.....
(Виклад змісту вступу)

1. (Назва першого параграфу)

.....
(Виклад змісту першого параграфу)

2. (Назва другого параграфу)

.....
(Виклад змісту другого параграфу)

3. (Назва третього параграфу)

.....
(Виклад змісту третього параграфу)

ВИСНОВКИ

.....
(Виклад змісту висновків)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Liber Amicorum Вячеслав Комаров / упоряд. Т. Комарова ; за ред. Т. Комарової. Харків : Право, 2020. 1192 с.
2. Штефан М. Й. Цивільне процесуальне право України: Академічний курс: Підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. – К.: Ін Юре, 2005. – 622 с.
3. Штефан М.Й. Цивільний процес: Підручник. – Вид. 2-ге перероб. та доп. – К.: Ін Юре, 2001. – 694 с. ...

Нижче списку використаних джерел рукописним способом зазначаються дата виконання реферату і особистий підпис здобувача.

1.5.2. Тематика індивідуальних завдань

Завдання 1. Підготувати презентацію по одній з тем дисципліни.

Завдання 2. Написати реферат на одну з тем :

1. Наукова спадщина(особа науковця на вибір здобувача)
2. Предмет доктрини цивільного процесуального права
3. як загальноправовий метод наукового пізнання (конкретний метод на вибір здобувача)
4. як приватноправовий метод наукового пізнання (конкретний метод на вибір здобувача)
5. як спеціальний метод дослідження науки цивільного процесуального права(конкретний метод на вибір здобувача)
6. Структура доктрини цивільного процесуального права
7. Міжнародний договір як джерело цивільного процесуального права
8. Мета цивільного судочинства
9. Справедливий судовий розгляд як завдання цивільного судочинства
10. Структура цивільного процесу
11. Процесуальна дія, як первинний елемент структури цивільного процесу
12. Процесуальна дія, як складовий елемент змісту цивільних процесуальних правовідносин
13. Позивач як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин
14. Врегулювання спору за участю судді в Україні.
15. Зарубіжний досвід застосування примирних процедур у цивільному судочинстві (конкретна країна узгоджується з керівником) .
16. Процесуальні гарантії захисту прав та інтересів відповідача в цивільному процесі
17. Принцип як гарантії захисту прав та інтересів учасників цивільного процесу (конкретний принцип на вибір здобувача)
18. Зловживання процесуальними правами як вид зловживання правом
19. Електронне судочинство: переваги та недоліки
20. Електронні докази у цивільному процесі
21. Дискреційні повноваження суду
22. Судовий акт як об'єкт цивільних процесуальних правовідносин
23. Способи перегляду судових актів.
24. Перегляд судових рішень як елемент судового контролю
25. Визначення змісту іноземного права в судочинстві з іноземним елементом (конкретна іноземна країна на вибір здобувача)

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль у 3 семестрі проводиться у формі усного екзамену.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Предмет доктрини цивільного процесуального права
2. Система науки цивільного процесуального права
3. Поняття та значення методології науки цивільного процесуального права
4. Класифікація методів науки цивільного процесуального права
5. Системний метод в доктрині цивільного процесуального права
6. Порівняльний (порівняльно-правовий) метод в доктрині цивільного процесуального права
7. Метод економічного аналізу в доктрині цивільного процесуального права
8. Метод психологічного аналізу в доктрині цивільного процесуального права
9. Соціокультурний метод в доктрині цивільного процесуального права
10. Функціональний метод в доктрині цивільного процесуального права
11. Історико-правовий метод в доктрині цивільного процесуального права
12. Статистичний метод в доктрині цивільного процесуального права

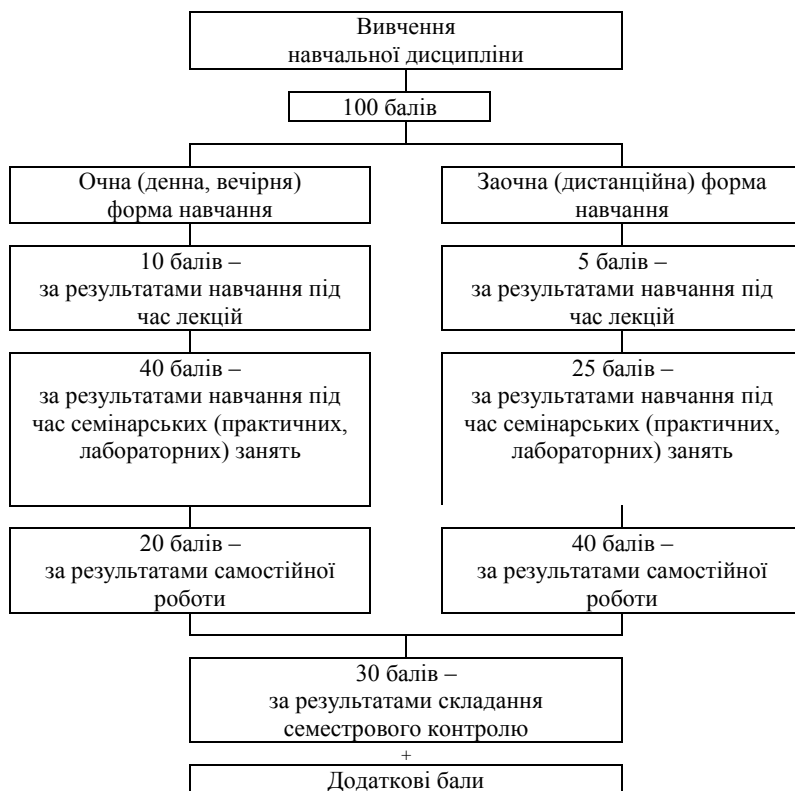
13. Метод аналізу та узагальнення судової практики в доктрині цивільного процесуального права
14. ЦПК України як основне джерело цивільного процесуального права
15. Міжнародні договори як джерела цивільного процесуального права
16. Правозастосовча практика її значення для доктрини та галузі цивільне процесуальне право
17. Доктринальні джерела цивільного процесуального права
18. Видатні процесуалісти України
19. Сутність та структура цивільного процесу
20. Процесуальна дія як елемент структури цивільного процесу
21. Процесуальна стадія як елемент структури цивільного процесу
22. Процесуальне провадження як елемент структури цивільного процесу
23. Види цивільного судочинства
24. Мета цивільного судочинства
25. Завдання цивільного судочинства
26. Справедливий судовий розгляд як завдання цивільного судочинства
27. Примирення сторін як завдання цивільного судочинства
28. Поняття та характерні ознаки позивача як сторони в цивільному процесі
29. Поняття та характерні ознаки відповідача як сторони в цивільному процесі
30. Цивільна процесуальна правосуб'єктність позивача у цивільному процесі
31. Цивільна процесуальна правосуб'єктність відповідача у цивільному процесі
32. Процесуальні гарантії захисту прав та інтересів сторін у цивільному процесі
33. Недобросовісне здійснення цивільних процесуальних прав та виконання цивільних процесуальних обов'язків, його наслідки
34. Зловживання процесуальними правами.
35. Поняття та структура процесу доказування в цивільному процесі.
36. Особливості електронних доказів.
37. Збір, подання доказів
38. Проблеми дослідження та оцінки доказів судом.
39. Дискреційні повноваження суду
40. Інститут примирення у цивілістичному процесі.
41. Поняття та види примирних процедур у цивілістичному процесі.
42. Врегулювання спорів за участю судді як примирна процедура в вітчизняному судочинстві
43. Арбітраж як примирна процедура в вітчизняному судочинстві.
44. Переговори як примирна процедура в вітчизняному судочинстві Судовий акт як об'єкт цивільних процесуальних правовідносин
45. Способи перегляду судових актів.
46. Перегляд судових рішень як елемент судового контролю
47. Співвідношення понять «міжнародний цивільний процес» та «судочинство з іноземним елементом»
48. Закон суду (lex fori)
49. Визначення змісту іноземного права в судочинстві з іноземним елементом
50. Доручення про надання міжнародної правової допомоги.

1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Предмет доктрини цивільного процесуального права
2. Зловживання процесуальними правами.
3. Знайти в Єдиному державному реєстрі судових рішень судовий акт, у справі по спору, що виникає з правовідносин, які є об'єктом наукового дослідження аспіранта.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в силлабусі та навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 6 лекцій незалежно від форми навчання. Залежно від форми навчання, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій						
			1	2	3	4	5	6	Загалом
1.	Денна	6	1,7	3,3	5,0	6,7	8,3	10,0	10
2	Заочна	6	0,8	1,7	2,5	3,3	4,2	5,0	5,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення у сьомому семестрі 3 семінарських заняття за заочною формою навчання.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. [Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова \(в редакції від 28 серпня 2020 року протокол №1\).](#)

2.4. Розподіл балів за самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань здобувачів здійснюється в межах максимально можливої кількості балів, визначеної в п.2.1.

2.5. В силлабусі навчальної дисципліни може бути встановлено особливості нарахування та обчислення балів, отриманих здобувачем під час лекційного, семінарського (практичного, лабораторного) заняття та за виконання індивідуальної і самостійної роботи, а також додаткових балів, з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання та граничних показників визначених в п. 4.2., [4.5.2.1. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова \(в редакції від 28 серпня 2020 року протокол №1\).](#)

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Liber Amicorum Вячеслав Комаров / упоряд. Т. Комарова ; за ред. Т. Комарової. Харків : Право, 2020. 1192 с.
2. Аверин Д. Д. Положение иностранцев в советском гражданском процессе. М., Издательство Московского университета, 1966. 186 с.
3. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів. Науково-практичний посібник; [за загальною ред. д.ю.н. професора М.М. Ясинка]. – К.: Алерта, 2015. – 814 с.
4. Васильєв С. В. Цивільний процес України: Підручник. К. : Алерта, 2019. - 506 с.
5. Васильєв С. В. Цивільний процес України: навч. посіб. / С. В. Васильєв. - К. : Центр учбової л-ри, 2013. - 343 с.
6. Васьяковский Е. В Учебник гражданского процесса. Изд-е 2-е, М, 1917: Хрестоматия по гражданскому процессу под общ. Ред. М.К. Треушникова. М.: Городец, 1996. 226 с.
7. Великая реформа: Устав гражданского судопроизводства. Коллективная монография. 2-е доп. изд. / Под ред. Е.А. Борисовой. М.: Юстицинформ, 2019. — 552 с .
8. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К.: Ірпінь: Перун, 2001. 1440 с.
9. Верховенство права и проблемы его обеспечения в правоприменительной практике: Международная коллективная монография.- 2-е изд., перераб. М.: Статут, 2010. 432 с.
10. Викут М.А., Зайцев И.М. Гражданский процесс России: Учебник. М.: Юристъ, 1999. – 384 с.;
11. Гражданский процесс Украины: Учебное пособие. Х.: Одиссей, 2003. 352 с.;
12. Гражданский процесс. Курс лекций, читанных проф. Ю.С. Гамбаровым. 1894-1895 ак. г. Хрестоматия по гражданскому процессу под общ. Ред. М.К. Треушникова. М.: Городец, 1996. 226 с.
13. Гражданский процесс: Практикум: Учебно-методическое пособие с программами по спецкурсам (спецсеминарам), с примерной тематикой курсовых и дипломных работ / Под ред. проф. М.К. Треушникова. 4-е изд., перераб. и доп. М.: Городец, 2019. 432 с.
14. Гражданский процесс: Учебник для юридических вузов / Под ред. д.ю.н. М.К. Треушникова. 3-е изд. испр. и доп. М.: Юриспруденция, 2001. 400 с.;
15. Гражданский процесс: Учебник для юридических вузов / Под ред. д.ю.н. М.К. Треушникова. 6-е изд. испр. и доп. М.: Городец, 20018. 832 с.;
16. Гражданский процесс: Учебник для юридических вузов и факультетов / Отв. ред. Ю.К. Осипов. М.: БЕК, 1995. 440 с.;
17. Гражданский процесс: Практический комментарий на вторую книгу устава гражданского судопроизводства. Т. V /сост. В. Л. Исаченко, сенаторъ. - 2-е изд., испр. и доп. - С.-Пб.: Тип. М. Меркушева, Невский просп. №8, 1914. 688 с.
18. Грабовська О. О. Теоретичні та практичні проблеми доказування у цивільному процесі України. К.: Юрінком Інтер, 2018. 472 с.
19. Гражданское процессуальное право России: Учебник для студентов высших учебных заведений / Под ред. М.С. Шакарян. – М.: Былина, 1999. 501 с.; Закон України «Про прокуратуру». Науково-практичний коментар: станом на 15 січня 2015 р. / [Григоренко А.В., Григоренко Д.С., Зубов О.В. та ін.]. - К.: ЦУЛ, 2015. – 232 с.
20. Домбровский Е. И. Гражданский процесс (Популярный очерк).– М.: Юрид изд-во НКЮ РСФСР, 1927. 72 с.
21. Жилин, Г. А. Цели гражданского судопроизводства и их реализация в суде первой инстанции : Дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 М.,2000. 70 с.
22. Жуйков В. М. Проблемы гражданского процессуального права. М.: Городец, 2001. 288 с
23. Журавльов Д.В., Чижмарь К.І. Оскарження судових рішень у цивільному судочинстві К.: ЦУЛ, 2018 192 с.

24. Зейкан Я. П. Коментар Цивільного процесуального кодексу України / Я. П. Зейкан. — К.: Юридична практика, 2006. —560 с.
25. Зейкан Я. П. Цивільний процесуальний кодекс України. Станом на 15.06.2011: Науково-практичний коментар / Зейкан Я.П. – К.: КНТ, 2011. – 680 с.
26. Зразки процесуальних документів у цивільному судочинстві : листи, скарги, заяви, позовні заяви, відзив на позовні заяви, оскарженн судових рішень / [Упоряд. Руснак Ю. І.]. - К.: ЦУЛ, 2015. – 132 с.
27. Зубович М.М. Цивилистическое процессуальное взаимодействие : учеб. Пособие. Иркутск : Изд-во ИГУ, 2015.-233 с.
28. Карнаух Т.М. Цивільне процесуальне право України: навчальний посібник/ Карнаух Т.М., Ханик-Посполітак Р.Ю. К.:Юстініан, 2011. 400 с.
29. Качанов Є. О. Судові гарантії прав людини: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Харків 2018. 214 с.
30. Кравчук В. М. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України / В. М. Кравчук, О. І. Угриновська. К. : Істина, 2006. 944 с.
31. Курс цивільного процесу : підручн. / В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін. ; за ред. В. В. Комарова. Х. : Право, 2011. 1352 с.
32. Логінов О. А. Цивільний процес України : навч. посіб. / О. А. Логінов, О. О.Штефан. - К. : Юрінком Інтер, 2012. - 361 с.
33. Луць В.В. Цивільний процес України: Підручник / Луць В.В., Харитонов Є.О., Канзафарова І.С.– Х.: Одісей, 2012. 496 с.
34. Малышев К. И. Курс гражданского судопроизводства Т.1. 2-е изд., испр. и доп. СПб.: Тип. М.М. Стасюлевича, 1876. 454 с
35. Марченко М. Н. Курс сравнительного правоведения. М.: Городец-издат, 2002. 1068с
36. Масюк В. В. Цивільний процес у схемах і таблицях : навч. посіб. / В. В. Масюк, М. Ю. Акулова. 2-ге вид., допов. Х. : Право, 2015. 192 с.
37. Навроцька Ю. В. Цивільне процесуальне право України.: навч. посіб. (у схемах і табл..) / Ю. В. Навроцька, О.Б. Верба-Сидор, У. Б. Воробель; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. – 387 с.
38. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України. Станом на 01.01.2012 р. / За заг. ред. Богатиря В.В. К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2012. 752 с.
39. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України / О.С. Короїд – К.: Професіонал, 2018. – 496 с.
40. Нефедьев Е. А. Учебник русского гражданского судопроизводства. МГУ им. М. В. Ломоносова, Кубан. гос. ун-т. Краснодар: Совет. Кубань, 2005.– 480 с. (переиздание)
41. Носенко Д. А. Очерки по гражданскому процессу // Журнал министерства юстиции. – 1903. – №10 (декабрь). – С. 1-58
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/2477/18759?view=1>
42. Поляков И. Н. О совершенствовании законодательства о товарищеских судах (гражданско-процессуальный аспект) : Проблемы совершенствования советского законодательства ТРУДЫ 18 Москва 1980. С. 182-194
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/519223/59605?view=1>
43. Практикум з цивільного процесуального права України. Навчальний посібник для ВНЗ / за ред Ярошенка І.С.- К.: Дакор, 2016 – 348 с.
44. Практичний коментар Закону України «Про судоустрій і статус суддів» / [Руснак Ю. І.]. - К.: ЦУЛ, 2015. – 320 с.
45. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII // Офіційний вісник України. – 2016. - № 56. – Ст. 1935; ВВР.- 2017. - № 2. - Ст. 25; ВВР. – 2017. - № 7-8. - Ст.50; ВВР. – 2017. - № 48. - Ст.436.
46. Проблеми теорії та практики цивільного судочинства: Монографія; В. В. Комаров, В. І. Тертишніков, В. В. Баранкова та ін.; за заг. ред. В. В. Комарова. Х.: Харків юридичний, 2008. 928 с.
47. Проверка судебных актов в гражданском процессе стран ЕС и СНГ / Под ред.

Е.А.Борисовой. М: Норма, 2012. 768 с.

48. Проверка судебных постановлений в гражданском процессе (российский и зарубежный опыт): Учебное пособие / Под ред. проф. Е.А. Борисовой. / Е. А. Борисова, Л. Ерво, П. Гиллес и др. М.: Городец, 2018. 672 с.

49. Решетникова И. В. Размышляя о судопроизводстве: Избранное. М.: Статут, 2019. 510 с.

50. Решетникова И.В., Ярков В.В. Гражданский процесс. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Норма-Инфра-М, 2001. 352 с.

51. Рішення Європейського суду з прав людини в цивільних справах. Захист власності, приватного і сімейного життя та свободи поглядів ; за ред. О. С. Захарової ; [уклад. О. В. Ковальський]. - Київ : Юрінком Інтер, 2019. - 320 с.

52. Рурич С. В. Право на справедливий суд в контексті статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року. URL: <https://www.zakjust.gov.ua/yurydychni-konsultatsii/1437-pravo-na-spravedlyvyi-sud-v-konteksti-statti-6-konventsii-pro-zakhyst-prav-liudyny-i-osnovopolozhnykh-svobod-1950-roku-10072018>

53. Садикова Я. М. Цивільний процес: навч. посіб. / Я. М. Садткова; Харків. нац. ун-т внутр. справ, Сум. філ. – Суми: Мрія, 2015. – 119 с.

54. Сенік С. В. Цивільне процесуальне право : навч. посіб. / С. В. Сенік, Р. Я. Лемик ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - Л. : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2010. - 423 с.

55. Советский гражданский процесс / Под ред. М.С. Шакарян. М., 1985. 528 с.

56. Теліпко В. Е. Науково-практичний коментар цивільного процесуального кодексу України / Теліпко В. Е. - Київ «Центр учбової літератури», 2011. – 983 с.

57. Теория юридического процесса; под ред. В.М Горшенева. Харьков: Вища школа, 1985. 346 с.;

58. Тертишников В. І. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / В. І. Тертишников. — Х. : Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2007. —576 с.

59. Тертышников В. И. Гражданский процесс Украины (лекции) : учеб. пособ. / В. И. Тертышников. — Х. : СПД ФО Вапнярчук Н.Н., 2007. — 280 с.

60. Тертышников В.И. Гражданский процесс: Курс лекций. Харьков: Консум, 2001. 240 с.;

61. Тимченко Г.П. Способы и процессуальные формы защиты гражданских прав: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. Харьков, 2002. 203 с.

62. Фаткулин Ф.Н. Проблемы теории государства и права. URL: <http://be5.biz/pravo/t026/index.html>

63. Фахутдинова О.В. Теоретико-правові проблеми юридичного процесу: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01. К., 2000. 16 с.

64. Фурса С. Я. Докази і доказування у цивільному процесі : наук.-практ. пос. / С. Я. Фурса, Т. В. Цюра. — К. : Видавець Фурса С. Я., 2005. — 256 с.

65. Фурса С. Я. Цивільний процесуальний кодекс України: Зі змінами та допов. станом на 10.04.2007.: науково-практичний коментар: / С. Я. Фурса, Є. І. Фурса, С. В. Щербак. У 2-х т. — Т. 1. — К. : КНТ, 2007. — 916 с.

66. Фурса С. Я. Цивільний процесуальний кодекс України: Зі змінами та допов. станом на 10.04.2007 : Науково-практичний коментар: / С. Я. Фурса, Є. І. Фурса, С. В. Щербак. У 2-х т. — Т. 2. — К. : КНТ, 2007. -800 с. —(«Процесуальні науки»).

67. Хрестоматия: Учебное пособие / Под ред. М.К.Треушникова. Третье издание. М.: Городец, 2015. 896 с

68. Цивільне процесуальне право України : навч. посіб. Для підготовки до іспитів / [упор. Тетарчук І.В., Дяків Т.Є.]. – К.: ЦУЛ, 2015. - 208 с.

69. Цивільне процесуальне право України: Навчальний посібник : За заг. ред. С.С. Бичкової. К.: Атіка, 2006. 384 с.

70. Цивільне процесуальне право України, вид. 2-ге, доп. і перер. В 2 Т. За ред. М.М. Ясинка. Т 1. К.: Алерта, 2021. 330 с..

71. Цивільне процесуальне право України, вид. 2-ге, доп. і перер. В 2 Т. За ред. М.М. Ясинка. Т. 2. К.: Алерта, 2021. 572 с.

72. Цивільне процесуальне право України: Підручник : За ред. В.В. Комарова. Харків: Право, 1999. 591 с.;
73. Цивільне процесуальне право: підручник / [І. С. Ярошенко та ін.] ; за заг. ред. І. С. Ярошенко ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2014. - 519 с.
74. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // ОВУ. — 2003. — № 11. — Ст. 461.
75. Цивільний процес : навч. посіб. / [А. В. Андрушко, Ю. В. Білоусов, Р. О. Стефанчук, О. І. Угриновська та ін.] ; за ред. Ю. В. Білоусова. — К. : Прецедент, 2005. — 293 с.
76. Цивільний процес у схемах і таблицях : навч. посіб. / В. В. Масюк, М. Ю. Акулова. - 2-е вид., доп. - Харків : Право, 2015. - 192 с.
77. Цивільний процес України: академічний курс: [підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.]; [за ред. С. Я. Фурси]. — К. : Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2009. — 848 с.
78. Цивільний процес України: навч. посіб. / Гусаров К. В., Жушман М. В., Кравцов С. О. Х: Право, 2020. 390 с.
79. Цивільний процес України: навч. посіб. / [Кучер В. О. та ін. ; за ред. В. О.Кучера] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів : ЛДУВС, 2013. - 587 с.
80. Цивільний процес України: навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищих навчальних закладів / І.О. Ізарова, Р.Ю. Ханик-Посполітак. - 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Дакор, 2018. – 276 с.
81. Цивільний процес України: наук.-практ. посіб. / В. І. Тертишніков. - Харків : Юрайт, 2015. - 368 с.
82. Цивільний процес України: підруч. для студентів юрид. спец. ВНЗ / [Ківалов С. В. та ін.] ; за заг. ред. Заслуж. юриста України, д-ра юрид. наук, проф. Мінченко Р. М. - Херсон : Олди-плюс, 2014. - 719 с.
83. Цивільний процес України: підручник / [Білоусов Ю. В. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. М. М. Ясинка. - К. : Правова єдність : Алерта, 2014. - 743 с.
84. Цивільний процес України: підручник / [Кучер В. О. та ін. ; за ред. В. О. Кучера] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів : ЛьвДУВС, 2016. - 767 с.
85. Цивільний процес України: Підручник / За ред. Є.О. Харитонова, О.І. Харитонової, Н.Ю. Голубєвої. – Київ: Істина, 2012. – 536 с.
86. Цивільний процес: навч. посіб. / Я. М. Садикова ; Харків. нац. ун-т внутр. справ, Сум. філ. - Суми : Мрія, 2015. - 119 с.
87. Цивільний процес: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. М. Бородін [та ін.]; заг. ред. В. А. Кройтор ; Харківський національний ун-т внутрішніх справ. - Х. : ХНУВС, 2009. - 278 с.
88. Цивільний процес: навч. посібник для вузів / Чорнооченко С.І. - 3-тє вид., переробл. та доп. - К. : Центр учбової літератури, 2014. – 417 с.
89. Цивільний процесуальний кодекс : науково-практичний аналіз Ромовська З.В. , Шумська Н., Шумська Н.- К., 2014. - 600 с.
90. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. у редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017 р. // ОВУ. — 2004. — № 16. — Ст. 1088; ВВР. – 2017. - № 48. - Ст.436; ОВУ. — 2018. — № 6. – Ст. 245; 246.
91. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар : С. С. Бичкова, Ю. В. Білоусов, В. І. Бірюков та ін; За заг ред.. С. С. Бичкової. 2-ге вид., доповн. і перероб. К.: Атіка, 2010. 896 с
92. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар, вид. 2-ге, доп. і перер. За ред. М.М. Ясинка. К.: Алерта, 2020. 810 с.
93. Чорнооченко С.І. Цивільний процес України: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. С. 272-273.;
94. Шабанін А. В. Судочинство у справах наказного провадження: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2015. 212 с. [213 с. з додатками]
95. Шерстюк В.М. Категории «целое» и «часть» в гражданском и арбитражном процессуальном праве // Вестник гражданского процесса. 2018. № 3. С. 11-39
96. Шерстюк В. М. Категории отдельного, общего и особенного в гражданском

- процессуальном праве // Вестник гражданского процесса. 2015. № 3. С. 8–27.
97. Шерстюк В. М. Место процессуальных норм и институтов , регулирующих административное судопроизводство, в системе процессуального права // *Законодательство*. — 2020. — № 1.
98. Шерстюк В. М. Понятие и способы образования институтов и объединений институтов в гражданском процессуальном праве // *Современное право*. — 2019. — № 1. — С. 83–91.
99. Шерстюк В. М. Тенденции развития принципов гражданского процессуального права // *Законодательство*. — 2019. — № 2. — С. 56–64.
100. Штефан М. Й. Цивільне процесуальне право України: Академічний курс: Підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. – К.: Ін Юре, 2005. – 622 с.
101. Штефан М.Й. Цивільний процес: Підручник. – Вид. 2-ге перероб. та доп. – К.: Ін Юре, 2001. – 694 с.
102. Штефан О.О. Позовне провадження у справах з авторських і суміжних правовідносин у цивільному судочинстві України: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2000. - 241 с.
103. Энгельман И. Е. Курсъ русскаго гражданского судопроизводства. Издание третье. Юрьевъ. Въ комиссії у І. Г. Крбгера, 1912. 630 с.
104. Энгельман И. Е. Курсъ русскаго гражданского судопроизводства. Издание третье. Юрьевъ. Въ комиссії у І. Г. Крбгера, 1912. 630 с.
105. Юридическая наука и практика: традиции и новации [Текст] : сборник тезисов Международной научно-практической конференции, посвященной 150-летию Судебной реформы 1864 г. / сост. Е. В. Тищенко, О. И. Шишина; отв. ред. И. П. Зиновьев. Т. 2. - Ростов-на-Дону : Изд-во Южного федерального ун-та. 2014. 517 с.
106. Юридическая процессуальная форма: теория и практика / под общ. ред. П. Е. Недбайло, В. М. Горшенева. М.: Юрид. лит., 1976. 279 с.
107. Яблочков Т. М. Курс международного гражданского процессуального права – Ярославль. Типографія Губернскаго Правленія. 1909. 212 с.
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/563/12349?view=1>
108. Ярошенко І. В. Цивільне процесуальне право: Навч.-метод. посібник. – К.:КНЕУ, 2003. 159 с.
109. Ярошенко І. В. Цивільне процесуальне право: Навч.-метод. посібник. – К.:КНЕУ, 2003. 159 с.

3.2. Допоміжні джерела

3.2.1. Нормативні джерела, правозастосовча практика

1. Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (New York, 1958) (the «New York Convention») / UNCITRAL. URL : https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXII-2&chapter=22&lang=en.
2. Directive 2008/52/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on certain aspects of mediation in civil and commercial matters / EUR-Lex. URL : <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:136:0003:0008:En:PDF>.
3. Green paper on alternative dispute resolution in civil and commercial law /* COM/2002/0196 final (Зелена книга альтернативного вирішення спорів у цивільному та комерційному праві) EUR-Lex Access to European Union law. – URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1475417153556&uri=CELEX:52002DC0196>.
4. European Code of Conduct for Mediators of 2 June 2004. URL : <http://bgarf.ru/science/baltic-center-of-mediation-and-conflictology/normativno-pravovye-dokumenty/evro-kodeks.pdf>.
5. European Convention on International Commercial Arbitration, Geneva, 21 April 1961 / United Nations Treaty Collection. URL : https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXII-

2&chapter=22&lang=en.

6. Арбитражный регламент ЮНСИТРАЛ (пересмотрен в 2010 году) / ЮНСИТРАЛ. URL : <http://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/arbitration/arb-rules-revised/arb-rules-revised-r.pdf>.
7. Арбитражный регламент. Примирительный регламент / ICC —International Chamber of Commerce. URL : <http://www.iccwbo.org/Data/Documents/Buisness-Services/Dispute-Resolution-Services/Mediation/Rules/2012-Arbitration-Rules-and-2014-Mediation-Rules-8. RUSSIAN-version>.
8. RUSSIAN-version.
9. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 1992. — № 6. — Ст. 56.
10. Загальна декларація прав людини, проголошена Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. // Права людини. Міжнародні договори України: декларації, документи / упорядник Ю. К. Качуренко. — К. : Наукова думка, 1992. — С. 18–24.
11. Інструкція про порядок визначення послідовності розгляду і вирішення колективного трудового спору (конфлікту) : затв.наказом Національної служби посередництва і примирення від 09.11.2005 р. № 124 // Бюлетень національної служби посередництва і примирення. 2005. № 12.
12. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, прийнятий Генеральною асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 16.12.1966 р. // Права людини. Міжнародні договори України. — К., 1992. — С. 36–58.
13. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // ОВУ. — 2005. — № 32. — Ст. 1918; ВВР. — 2005. — № 35–36, 37. — Ст. 446.
14. Конвенція про захист прав і основних свобод людини, підписана у Римі, 04.11.1950 р. // Вісник Українського центру прав людини. — 1998. — № 3. — С. 29–37.
15. О медиации : Закон Республики Казахстан от 28.01.2011 г. № 401–IV. URL : http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30927376.
16. Положення про арбітра : затв. наказом Національної служби посередництва і примирення від 18.11.2008 р. № 132 / Національна служба посередництва і примирення. URL : http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=96:2010-02-24-14-36-30&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
17. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 р. // ОВУ. — 2012. — № 62. — Ст. 2509.
18. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України 23.02.2006 р. // ОВУ. — 2006. — № 12. — Ст. 792; ВВР. — 2006. — № 30. — Ст. 260.
19. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 р. // ВВР. — 1993. — № 39. — Ст. 384.
20. Про третейські суди : Закон України від 11.05.2004 р. // ОВУ. — 2004. — № 23. — Ст. 1540.
21. Резолюція 35/52 Генеральной ассамблеи ООН «Согласительный регламент Комиссии Организации Объединенных Наций по праву международной торговли» от 04.12.1980 г. URL : <http://uainfo.biz/legal/basebi/ua-hmwdit.htm>.
22. Рекомендация № R (81) 7 Комитета министров государствам-членам относительно путей облегчения доступа к правосудию от 14.05.1981 г. / Верховна Рада України. Законодавство України. URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_133.
23. Рекомендация № R (98) 1 Комитета министров государствам-членам касательно медиации в семейных вопросах от 02.01.1998 г. / Практика разрешения конфликтов. URL : http://www.commonground.org.ua/lib_law.shtml.
24. Рекомендация Res (2001) 9 Комитета министров государствам-членам об альтернативах судебному разбирательству между административными органами и частными сторонами от 05.09.2001 г. / Экономика, социология, менеджмент. URL : http://www.ecsocman.edu.ru/data/367/936/1223/106-127_Rekomendatsii_Soveta_Evropy.pdf.
25. Рекомендация Res (2002) 10 Комитета Министров государствам-членам по медиации в гражданских делах от 18.09.2002 г. / Практика разрешения конфликтов. URL : http://www.commonground.org.ua/lib_law.shtml.
26. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням

- Товариства з обмеженою відповідальністю «Торговий Дім «Кампус Коттон клуб» щодо офіційного тлумачення положення частини другої статті 124 Конституції України (справа про досудове врегулювання спорів) від 09.07.2002 р. № 15–рп/2002 / Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-02>.
27. Соглашительный регламент ЮНСИТРАЛ от 15.06.1976 г. / Верховна Рада України. Законодавство України. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_063.
28. Типовий закон ЮНСИТРАЛ щодо міжнародного торговельного арбітражу від 21.06.1985 р. / Верховна Рада України. Законодавство України. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_879.
29. Типовой закон Комиссии Организации Объединенных Наций по праву международной торговли о международной коммерческой согласительной процедуре : Резолюция Генеральной Ассамблеи ООН A/RES/57/18 от 19.11.2002 г. Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей [по докладу Шестого комитета (A/57/562 и Corr.1 и 2)] / Official Documents System of the United Nations. URL : <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N02/539/00/PDF/N0253900.pdf?OpenElement>.
30. Узагальнення практики застосування судами Закону України «Про третейські суди» / Верховна Рада України. Законодавство. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n_005700-09.
31. Щодо добровільного примирення та арбітражу : рекомендація Міжнародної організації праці від 26.09.1951 р. № 92 / Верховна Рада України. Законодавство України. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_232.
32. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. (зі змінами та доповненнями) // Офіційний вісник України (ОБУ). — 2002. — № 7. — Ст. 273.

3.2.2. Літературні джерела по темам

Тема 1.

33. Liber Amicorum Вячеслав Комаров / упоряд. Т. Комарова ; за ред. Т. Комарової. Харків : Право, 2020. 1192 с.
34. Maleshin Dmitry The crisis of russian legal education in comparative perspective // *Journal of Legal Education*. 2017. Vol. 66, no. 2. P. 289–308.
35. Maleshin Dmitry Civil Procedure in Russia. Wolters Kluwer Alphen aan den Rijn, The Netherlands, 2017. — 88 p.
36. Васильев А А Правовая доктрина как источник права : историко-теоретические вопросы: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Барнаул, 2007. 28 с.
37. Васильева Т. А. О значении парадигмы ius-actio и actio-ius для формирования условий возникновения косвенного иска // *Вестник гражданского процесса*. — 2017. — № 5. — С. 170–184.
38. Васьковский Е. В Учебник гражданского процесса. Изд-е 2-е, М, 1917: Хрестоматия по гражданскому процессу под общ. Ред. М.К. Треушников. М.: Городец, 1996. 226 с.
39. Введение в философию: Учебник в 2 ч. Ч. 2. М., 1989.
40. Великая реформа: Устав гражданского судопроизводства. Коллективная монография. 2-е доп. изд. / Под ред. Е.А. Борисовой. М.: Юстицинформ, 2019. — 552 с .
41. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К.: Ірпінь: Перун, 2001. 1440 с.
42. Викут М.А., Зайцев И.М. Гражданский процесс России: Учебник. М.: Юристъ, 1999. — 384 с.;
43. Воронов А. Ф. Предмет науки гражданского процесса // *Вестник гражданского процесса*. 2013. № 2. С. 8–59.
44. Гетманцев О. В. Системний підхід у науці цивільного процесуального права // Науковий вісник Чернівецького університету. 2011. Вип. 597. Правознавство. С. 69-73.
45. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гарашенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. Посібник. Х.: НТУ «ХПІ», 2009. 142 с.
46. Гражданский процесс: Практикум: Учебно-методическое пособие с программами по

- спецкурсам (спецсеминарам), с примерной тематикой курсовых и дипломных работ / Под ред. проф. М.К. Треушникова. 4-е изд., перераб. и доп. М.: Городец, 2019. 432 с.
47. Гурвич Марк Аркадьевич К вопросу о предмете науки советского гражданского процесса / М.А. Гурвич // Ученые записки / Всесоюзный институт юридических наук Министерства юстиции СССР. М.: Госюриздат, 1955. Выпуск 4. С. 28 – 59.
48. Гражданский процесс: Учебник для юридических вузов / Под ред. д.ю.н. М.К. Треушникова. 6-е изд. испр. и доп. М.: Городец, 2018. 832 с.;
49. Гражданский процесс. Курс лекций, читанных проф. Ю.С. Гамбаровым. 1894-1895 ак. г. Хрестоматия по гражданскому процессу под общ. Ред. М.К. Треушникова. М.: Городец, 1996. 226 с.
50. Зайченко Е. В. Модельные студенческие процессы и обучение гражданскому процессу // *Вестник гражданского процесса*. 2020. Т. 10, № 1. С. 198–213.
51. Зайченко Е. В. Научно-педагогическое наследие процессуалистов - участников Великой Отечественной войны // *Вестник Московского университета. Серия 11: Право*. — 2015. — № 5. — С. 3–22.
52. Здрок Н.О. Гражданский процесс зарубежных стран. Курс лекций Учебное пособие. Мн.: БГУ. 147 с.
53. Интерактивные методики изучения гражданского процесса : Учебно-методическое пособие для студентов и преподавателей юридических вузов // Под ред В.В.Яркова. Статут М, 2016. 136 с.
54. Клейнман А. Ф. Предмет науки советского гражданского процессуального права // Советское государство и право. 1940. № 3. С. 60-69.
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590077/38948?view=1>
55. Малешин Д. Я. Гражданская процессуальная система и ее типы // Вестник Московского университета. 2011. Серия 11. Право. № 1.-С.53-72.
56. Малешин Д.Я. Структура гражданской процессуальной деятельности// Вестник Московского университета. 2010. Серия 11. Право. № 4.-С.36-60
57. Невестюк С.В. Механізм цивільного процесуального регулювання: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2016. 206 с. [210 с. з додатками]
58. Некоторые вопросы методологии исследования гражданского процессуального права // Гражданский процесс: Наука и преподавание / Под ред. М.К. Треушникова, Е.А. Борисовой. М.: Городец, 2005. 416.
59. Писаренко Н. Б. Концептуальні основи адміністративного судочинства в Україні: Дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2019. 381
60. Санін Б. В. Встановлення в порядку цивільного судочинства фактів, що мають юридичне значення: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2019. 225 с
61. Ученые-юристы МГУ о современном праве : [сб. ст.] / МГУ им. М. В. Ломоносова ; под ред. М. К. Треушникова. – М.: : Городец, 2005. - 462,
62. Христова Г.О. Доктрина позитивних зобов'язань держави у сфері прав людини: Дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01. Харків, 2019. 498 с
63. Шерстюк В. М. Особенности связей частей, составляющих гражданский процессуально- процедурный комплекс широкий гражданский процесс // *Вестник гражданского процесса*. 2018. № 5. С. 202–213.
64. Шерстюк В. М. Парные категории в гражданском процессуальном праве (на примере принципов отрасли права) // *Вестник гражданского процесса*. 2017. № 5. С. 29–44.
65. Шерстюк В.М. Система гражданского процессуального права (вопросы теории). М.: Изд-во МГУ, 1989. 135 с.

Тема 2.

66. Беклов Я. О. Общая характеристика метода правового регулирования гражданских процессуальных отношений // *Вестник гражданского процесса*. 2018. Т. 8, № 6. С. 193–207.
67. Васильев С. В. Загальноправові та спеціальні методи дослідження джерел цивільного процесуального права. Університетські наукові записки. 2013. № 3 (47). С. 123-128.

68. Гетманцев О. В. Методология науки гражданского процессуального права // Научный вестник Чернивецкого университета. 2011. Вып. 578. Правознавство. С. 76-79.
69. *Зубович М. М. Ценностный аспект методологии гражданской процессуальной науки / Сибирский Юридический Вестник. 2004. № 3. URL: <http://www.law.edu.ru/doc/document.asp?docID=1183299>.*
70. Каламбет С.В. Методология научных исследований: Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Иванов, Ю.В. Півняк Ю.В. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
71. Клейнмаи А. Ф. Основные вопросы кодификации советского гражданского процессуального права // Социалистическая законность и задачи советской юридической науки: Тезисы Межвузовского научного совещания (март 1957 года) М., Издательство Московского университета 1957 С. 18-20.
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590077/44629?view=1>
72. Малешин Д. Я. Методология гражданского процессуального права // Правоведение. – 2010. 208 с..
73. Малешин Д.Я. Сравнительный гражданский процесс: Учебно-методический комплекс. М.: Статут, 2017. 48 с
74. Методология та організація наукових досліджень: Навч. – метод. посіб для самостю вивчення навч. дисципліни студентами спеціальної 081 «Право». укл. Д.ю.н., проф. С.О. Гладкий. Полтава: ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2016. 240 с.
75. Некоторые вопросы методологии исследования гражданского процессуального права // Гражданский процесс: Наука и преподавание / Под ред. М.К. Треушникова, Е.А. Борисовой. М.: Городец, 2005. 416.
76. Тарасов Н. Н. Методологические проблемы современного правоведения. Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01. Екатеринбург, 2002. 46 с.
URL: <http://www.dissercat.com/content/metodologicheskie-problemy-sovremennogo-pravovedeniya>
77. Теория и методология юридической науки : учебник для магистратуры : в 2 ч. / отв. ред. М. Н. Марченко Часть вторая : История, социология и отраслевые юридические дисциплины / Е. А. Абросимова, В. А. Белов, П. Л. Полянский и др. М.: Норма :ИНФРА-М, 2019. 288 с.
78. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково- дослідницької діяльності. К.: Знання-Прес, 2003. 295с.

Тема 3.

79. Братель О. Г. Судова практика та звичай як складові цивільного процесу України.
URL: <http://goal-int.org/sudova-praktika-ta-zvichaj-yak-skladovi-civilnogo-procesu-ukraini/>
80. Васильев С. В. Загальноправові та спеціальні методи дослідження джерел цивільного процесуального права. Університетські наукові записки. 2013. № 3 (47). С. 123-128.
81. Воронцова И. В. Нормы международного права как источник гражданского процессуального права: Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.15 Саратов, 2015. 42 с.
82. Дударев Д. С. Деякі проблемні питання впровадження судового прецеденту Європейського суду з прав людини в Україні // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. 2010. № 1. С.347-352.
83. Ершов В.В., Ершова Е.А. Прецеденты толкования Европейского суда по правам человека//Российское правосудие. 2007. № 7. С. 12 - 25.
84. Інтерлакенська декларація від 19.02.2010 року прийнята за результатами роботи конференції проведеної Комітетом Міністрів Ради Європи у м. Інтерлакені, Швейцарія 18-19 лютого 2010 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a48#Text
85. Дударев Д. С. Деякі проблемні питання впровадження судового прецеденту Європейського суду з прав людини в Україні // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. 2010. № 1. С.347-352.
- 86.
87. Канашевский В.А. Прецедентная практика Европейского Суда по правам человека

как регулятор гражданских отношений в Российской Федерации // Журнал российского права. 2003. №4. С.122-126.

88. Коментарі Департаменту з питань виконання рішень Європейського суду з прав людини Комітету Міністрів Ради Європи щодо проекту Закону України "Про гарантії держави щодо виконання рішень суду від 16.03.2011 року URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_a40

89. Кононенко В. П.. Звичаєва природа прецедентного характеру рішень Європейського суду з прав людини: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.11. К., 2009. 19 с

90. Корунчак Л. А. Генеза та еволюція джерел права: Синергетивний підхід: Дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01. Харків, 2019. 183 с.

91. Лаптев П.А. Европейская Конвенция о защите прав человека и основных свобод в правовой системе России (проблемы теории и практика взаимодействия). Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 Владимир, 2006. 34с.

92. Нестерцова-Собакарь О. В. Кодекс як джерело цивільного процесуального права України. Право і суспільство. 2019. № 2. С. 43-48

93. Ніколаєнко М. Роль судової практики для країн континентальної системи права // Правовий тиждень. – 2008. – № 22(95).

94. Протасова В. Є., Мандрікова К. О. Рішення Європейського суду з прав людини в правових системах України і Російської Федерації: порівняльно-правовий аналіз. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2010. № 3 (50). С. 6-11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2010_3_3

95. Ситнікова Я. Є. Юридичні фікції в трудовому праві: Дис.... канд. юрид. наук: 12.00.05. Харків, 2018. 180 с.

96. Супрун Д. М. Організаціо-правові засади та юрисдикційні основи діяльності європейського суду з прав людини: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.11. К., 2002. –22 с.

97. Фархтдинов, Я. Ф. Источники гражданского процессуального права Российской Федерации: Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.15. Екатеринбург, 2002. 56 с.

98. Худоба В.М. Міжнародні договори України як джерела цивільно-процесуального права // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Том 21 (60), № 1. 2008. С. 326-331.

99. Чечина Н. А., Чечот Д. М. К вопросу о системе Гражданского процессуального кодекса РСФСР / Вопросы кодификации советского права. Выпуск первый . Издательство Ленинградского университета 1957. С. 68-76. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590145/58329?view=1>

Тема 4.

100. Аргунов В. В. Нотариат и особое производство в России // *Нотариальный вестник*. 2017. № 8. С. 45–57.

101. Бенедик И.В. Стадии в юридическом процессе общетеоретические исследования: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01. Харьков, 1986. 24 с.;

102. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Підготовка цивільних справ до судового розгляду як стадія цивільного процесу. Х.: Харків юридичний. 2009. 188 с.

103. Володина Л.М. Цели и задачи уголовного процесса URL: <http://www.xserver.ru/user/zzugp/>

104. Гарієвська М.Б. Дискреційні повноваження суду при розгляді цивільних справ у суді першої інстанції: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2016. 231 с. [262 с. з додатками]

105. Домбровский Е. И. Подсудность и досудебная подготовка гражданских дел . М.: Юрид изд-во НКЮ РСФСР, 1940. 35 с.

106. Дружков П. С. Виды судопроизводства в советском гражданском процессуальном праве / Актуальные вопросы государства и права. Труды Томского Ордена трудового красного знамени государственного университета имени В. В. Куйбышева. Т. 216. 1972. С. 201-209. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590102/42773?view=1>

107. Егорова, О. В. Сущность гражданской процессуальной формы :Автореф. дис. ... канд.

юрид. наук: 12.00.15 СПб., 2001.-23 с

108.Жилин Г.А. Подготовка гражданских дел к рассмотрению в суде кассационной инстанции: Дис... канд. юрид. наук 12.00.03. Екатеринбург, 1991.

109.Каланча І.Г. Судове провадження в умовах електронного реформування кримінальної юстиції України: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09, К., 2017. 19 с.

110.Кожухарь А. Н. Право на судебную защиту в исковом производстве. Кишинев, 1989 URL: http://www.pravo.vuzlib.org/book_z618_page_6.html

111.Крецу В. А. Предмет судебной деятельности в особом производстве./ Тезисы докладов на Теоретической конференции аспирантов Института государства и права АН СССР и юридического факультета МГУ им. Ломоносова. М., 1982. С.101-102 URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590200/57198?view=1>

112.Логинов В.П. Предварительная подготовка гражданских дел к слушанию в суде. – М.: Госюриздат, 1960;

113.Малешин Д.Я. Понятие стадии в исполнительном производстве // Вестник Московского университета. 2002. Серия 11. Право. № 4.-С.110-120

114.*Моисеев С. В.* Ограничение свободы выбора процедуры и порядка рассмотрения требования как тренд развития процессуального законодательства // *Законы России: опыт, анализ, практика.* 2016. № 9. С. 20–28.

115.Носырева Е. И. Виды современного гражданского судопроизводства и их классификация // В сб. Заметки о современном гражданском и арбитражном процессуальном праве / Под ред. М.К. Треушников. М.: Городец, 2004. С. 91

116.Одарюк М. П. Правове регулювання процедур у земельному праві: Дис. ... канд. юрид наук: 12.00.06. Харків, 2018, 184 с.

117.Проблемы видов производства и стадий в цивилистическом процессе под общ. ред. Т. С. Тарановой. Минск: РИВШ, 2016. 246 с.

118.Світлична Г.О. Підготовка до судового розгляду справ окремого провадження: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. Харків, 1997.

119.Цуханов Н. И. О производстве гражданских дел до слушания в суд судебном заседании // *Журнал юридического общества при Императорском С.-Петербургском Университете. С.-Петербург, типография Правительствующего сената, 1898. Кн.6. Июнь. 26 с.*

Тема 5.

120.Бужинская Г. П. О процессуальных сроках в советском гражданском судопроизводстве Тезисы докладов на Теоретической конференции аспирантов Института государства и права АН СССР и юридического факультета МГУ им. Ломоносова. М., 1986. С. 153-154 URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/519234/60886?view=1>

121.Валеев Д. Х. Система процессуальных гарантий прав граждан и организаций в исполнительном производстве. М.: Статут, 2009. 351 с.

122.Верховенство права: Доповідь, схвалена Венеціанською комісією на 86-му пленарному засіданні, (м. Венеція, 25-26.03.2011). URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2011\)003rev-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2011)003rev-ukr)

123.Волохова К.В. Особливості судового провадження у суді присяжних: Автореф. дис. ... канд. юрид наук: 12.00.09. К.: 2018. 19 с.

124.Верховенство права и проблемы его обеспечения в правоприменительной практике: Международная коллективная монография.- 2-е изд., перераб. М.: Статут, 2010. 432 с.

125.Дацко Ю.С. Участь органів місцевого самоврядування в цивільному процесі для захисту прав, свобод та інтересів інших осіб: Дис. ...канд.юрид наук: 12.00.03. Л., 2014. 220 с. https://drive.google.com/file/d/0B6e_r_dbLQfjSDhiUFVCemh3Vkk/view

126.Дзьобань О. П., Мануйлов Є. М. Справедливість як правова цінність: концептуалізація феномену // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2015. № 1 (24). С. 102-113

- 127.Жилин, Г. А. Цели гражданского судопроизводства и их реализация в суде первой инстанции : Дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 М.,2000. 70 с.
- 128.Захаров В. П. Понятие процессуальных гарантий и их действие в судопроизводстве по делам о взыскании алиментов на несовершеннолетних // Проблема защиты субъективных прав и советское гражданское судопроизводство. Ярославль, 1981. С. 125-133ю. <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590190/55584?view=1>
- 129.Карпова Н.Ю. Злочини проти правосуддя, які пов'язані з обмеженням права особи на захист : Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. К., 2018. 369 с.
- 130.Качанов Є. О. Судові гарантії прав людини: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Харків 2018. 214 с.
- 131.Коваль І. Право на справедливий суд: практика Європейського суду з прав людини щодо України. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_7474
- 132.Левада О.В. Пільги й обмеження в праві: загальнотеоретична характеристика: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Харків, 2019. 175 с.
- 133.Ломоносова Е. М. Актуальные вопросы применения гражданско-процессуальных санкций / Вопросы государства и права развитого социалистического общества : Тезисы Республиканской научной конференции 24—26 сентября 1975 г. Харьков 1975 С. 116-118. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590175/52630?view=1>.
- 134.Моргун С. О. Суд присяжных в Україні: Автореф. дис. ... канд. юрид наук: 12.00.09. К. 2018. 16 с.
- 135.Подковенко Т. Справедливість у системі цінностей права // Актуальні проблеми правознавства. 2016. Випуск 4 (8). С. 10-14.
- 136.Трегубов Е. Л. Право на справедливий суд в практиці європейського суду з прав людини / Е. Л. Трегубов // Форум права. – 2010. № 1. С. 358–363.
- 137.Третьяковский Михаил Яковлевич О форме и содержании протоколов судебных заседаний // Журнал министерства юстиции. 1866. №8 (август) С. 207-217.
- 138.Ходжаш А. В. Исполнение судебных решений по гражданскому процессуальному кодексу // Вестник советской юстиции. 1924. №12 (22).– С. 340-345. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/4945/29761?view=1>

Тема 6.

- 139.Арапов Н. Т. О понятии и процессуальной природе встречного иска.// Сборник работ юридического факультета. Труды Томского государственного университета имени В. В. Куйбышева. Т. 159. Томск: издательство Томского университета, 1965. С. 95-98 URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590182/54623?view=1>
- 140.Арапов Н. Т. Порядок предъявления встречного иска // Вопросы гражданского, трудового и гражданско-процессуального права. Труды Томского Ордена трудового красного знамени государственного университета имени В. В. Куйбышева. Т. 194.Томск: издательство Томского университета, 1969. С. 179-189 URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590182/54624?view=1>
- 141.Арапов Н. Т. Порядок рассмотрения встречного иска судом // Сборник работ юридических факультетов. Труды Томского Ордена трудового красного знамени государственного университета имени В. В. Куйбышева. Т. 208. Томск: издательство Томского университета, 1970. С.79-84 URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590182/54626?view=1>
- 142.Васильева Т. А. Косвенный иск : сравнительно-правовое исследование. М.: Статут, 2015. 160 с.
- 143.Васильева Т. А. Косвенный иск и “смежные” процессуальные средства защиты прав и законных интересов (на примере права Англии и США) // Вестник гражданского процесса. 2017. № 2. С. 182–201.
- 144.Возна В.О. Органи місцевого самоврядування як суб'єкт організаційно-господарських повноважень: Дис. ... канд. юрид наук: 12.00.04. Харків, 2018. 185 с.
- 145.Гранберг В. Г. Защита прав третьих лиц в стадии исполнения решений // Ученые записки. Выпуск второй. Издание Харьковского юридического института. 1940 С. 28-34.

URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/5343/38806?view=1>

146. Дацко Ю.С. Участь органів місцевого самоврядування в цивільному процесі для захисту прав, свобод та інтересів інших осіб: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Л., 2014. 220 с. https://drive.google.com/file/d/0B6e_r_dbLQfjSDhiUFVCemh3Vkk/view

147. Ерицпохов Ф.Е. О необходимости объявлять тяжущимся их процессуальные права Вестник советской юстиции. 1924. №4 (14). С. 105
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/3985/24789?view=1>

148. Жуйков В.М. Судебная защита прав граждан и юридических лиц. М.: Городец-издат., 2003. 320 с..

149. Зозуляк О.І. Непідприємницькі юридичні особи як суб'єкти цивільного права: теоретичний та практичний аспекти: Дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03. К., 2017. 460 с. [475 с. з додатками]

150. Комаров В. В. Правовое положение субъектов в гражданском процессуальном правоотношении // Проблемы правоождения. 1979. № 4. С. 70-77.
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590128/49349?view=1>

151. Комаров И. С. Защита ответчика против иска в гражданском и арбитражном процессе: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.15. Екатеринбург, 2012. 28 с.
URL: <http://www.usla.ru/structure/dissovet/komarov-avtoreferat.pdf>

152. Короновский П. П. Участие третьих лиц в гражданском процессе // Журнал министерства юстиции. 1908. №9 (ноябрь). С. 138-148
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/1121/26275?view=1>

153. Кац С. Ю. Сущность гражданских процессуальных правоотношений и их место в системе правоотношений / Вопросы государства и права развитого социалистического общества : Тезисы Республиканской научной конференции 24—26 сентября 1975 г. Харьков 1975 С.98-100. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590072/52498?view=1>

154. Особливості дії цивільних процесуальних обов'язків в Цивільному процесуальному праві України. Монографія За ред. М.М. Ясинка. К.: Алерта, 2014. 336 с.

155. Мозолин В. П. Гражданско-процессуальное правоотношение по советскому праву: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. М., 1954

156. Моисеев С. В. О праве истца привлечь третьих лиц // *Арбитражный и гражданский процесс*. — 2007. № 8. С. 19–21.

157. Моисеев С. В. Отдельные вопросы правового положения истца // *Право. Законодательство. Личность*. 2011. № 3(13). С. 117–121.

158. Ринг М. П. К вопросу о гражданских процессуальных отношениях // Ученые записки. Выпуск 16. Москва, 1963. С. 46-74.
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/519240/62179?view=1>

159. Шпак М. В. Професійне представництво адвоката у цивільному процесі: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Харків, 2018. 245 с.

160. Щеглов В. Н. . Гражданское процессуальное отношение как правоотношение // Вопросы гражданского, трудового и гражданско-процессуального права. Труды Томского Ордена трудового красного знамени государственного университета имени В. В. Куйбышева. Т. 194. Томск: издательство Томского университета, 1969. С. 163-169.
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590097/42772?view=1>

161. Щеглов В. Н. . Гражданское процессуальное правоотношение. М., Издательство «ЮРИДИЧЕСКАЯ ЛИТЕРАТУРА», 1966. 168 с.
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590097/56042?view=1>

162. Щеглов В. Н. Гражданская процессуальная правоспособность и правосубъектность. // Сборник работ юридического факультета. Труды Томского государственного университета имени В. В. Куйбышева. Т. 159.—Томск: издательство Томского университета, 1965. С. 99-103.
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590097/42722?view=1>

Тема 7.

163. Аргунов В. В. Нотариальный акт в судебном доказывании по гражданским делам:

- историко-теоретический очерк // *Вестник гражданского процесса*. 2017. № 6. С. 130–148.
164. *Аргунов В. В., Салогубова Е. В.* Развитие теории формальных доказательств и ее влияние на современное гражданское судопроизводство // *Вестник гражданского процесса*. 2019. № 1. С. 17–68.
165. Бухтияров А. В. Мастер работы с возражениями / А. В. Бухтияров. - Х. : Бизнес Инвестор Групп, 2012. - 68, [3] с.
166. *Борисова Е. А.* Аудио- и видеопротоколирование – преимущества и недостатки // *Вестник гражданского процесса*. 2018. № 1. С. 39–50.
167. *Грабовська О. О.* Теоретичні та практичні проблеми доказування у цивільному процесі України. К.: Юрінком Інтер, 2018. 472 с.
168. Гражданский процесс: Практический комментарий на вторую книгу устава гражданского судопроизводства. Т. II /сост. В. Л. Исаченко, сенатор. - 2-е изд., испр. и доп. С.-Пб.: Тип. М. Меркушева, Невский просп. №8, 1910. 1064 с.
169. Дрогозюк К.Б. Повноваження омбудсмена в доказуваннях у цивільному процесі України // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. №16. Том 2. С. 26-30.
170. Дрогозюк К.Б. Предмет та суб'єкти доказування у цивільному процесі України та Франції: Дис. ... канд. юрид наук: 12.00.03. Одеса, 2018. 188 с. [194 с. з додатками]
171. Козленко А.А. Належність та допустимість доказів у кримінальному провадженні. : Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. К., 2018. 18 с.
172. Кравчук Т. О. Використання спеціальних знань у формі судової експертизи в адміністративному судочинстві України: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Луцьк, 2016.
173. *Кудрявцева Е. В.* Раскрытие доказательств в российском и английском гражданском процессе // *Вестник гражданского процесса*. 2019. № 1. С. 287–304.
174. Михайлов С. М. Оценка доказательств судом второй инстанции в гражданском судопроизводстве: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.15. М., 2001. 212 с.
175. Непочатих В.О. Розгляд трудових спорів у порядку цивільного судочинства судами першої інстанції: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2016. 220 с.
176. Пільков К. М. Доказування у міжнародному комерційному арбітражі. К, 2016. 219 с.
177. Пленюк М.Д. Юридичні факти як підстави виникнення цивільно-правових зобов'язань (теоретичні та практичні засади): Дис. ... д-ра юрид наук: 12.00.03. К., 2016. 422 с. [426 с. з додатками]
178. *Салогубова Е. В.* Доказательства в римском гражданском процессе // *Вестник Московского университета. Серия 11: Право*. 1994. № 3.
179. Сідельніков А.В. Спеціальні знання в діяльності адвоката-захисника: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. К., 2019. 267 с.
180. Советский гражданский процесс / Под ред. М.С. Шакарян. М., 1985. 528 с.
181. Сопова К. А. Предмет і засоби доказування у справах щодо прав на торговельну марку: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04. К., 2018. 229 с. [235 с. з додатками]
182. Султанов А.Р. Европейские правовые стандарты доказывания и оценки доказательств. URL: <http://www.iuaj.net/node/2618>
183. Третьяковский Михаил Яковлевич О форме и содержании протоколов судебных заседаний // *Журнал министерства юстиции*. 1866. №8 (август) С. 207-217
184. *Треушников М. К.* Использование опыта зарубежных социалистических стран в области теории доказательств // *Вопросы развития теории гражданского процессуального права*. Под редакцией С.А Ивановой, М.К. Треушникова. М.: Издательство Московского университета, 1981. С. 112–125.
185. Цвингман В.М. Заметки о поверке письменных доказательств в гражданском процессе // *Журнал министерства юстиции*. 1898. №9 (ноябрь). С. 1-23 <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/2590/18999?view=1>
186. Шкурова П. Д., Зубович М. М., Томбулова Е. Г. Сведения, полученные с помощью полиграфа, как недопустимые доказательства в гражданском и административном судопроизводстве Российской Федерации // *Сибирское юридическое обозрение*. – 2020. –

- Том 17, № 1. – С. 128-133. DOI: 10.19073/2658-7602-20120-17-1-128-133.
URL: https://slr.omua.ru/sites/default/files/vol/17_1/21_shkurova_128-133.pdf
- 187.Штефан О.О. Цивільний процесуальний порядок захисту суб'єктивного авторського права: Дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03. К., 2017. 584 с. [602 с. з додатками]
- 188.Яблочков Т. М. Восполнение процессуального материала судом в гражданском процессе // Право и жизнь. 1925. Книга четвертая-пятая. С. 44-56.
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/563/24255?view=1>
- 189.Яблочков Т. М. Материально и процессуально-правовые основы учения о распределении бремени доказывания // Вестник гражданского права. 1917. №3-5 (март-май) . – С. 4-79. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/563/17978?view=1>**
- 190.Явор О.А. Юридичні факти в сімейному праві: Дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03. К., 2018. 474 с. [488 с. з додатками]

Тема 8.

- 191.Manhart U. Höre, rede, siege: Leitfadenerfolgreiches Verhandeln [Текст] / U. Manhart. - Wien : Linde, 2005. - 220 S.
- 192.Mediation: Grundlagen, Methoden, rechtlicher Rahmen / Christine Rabe, Martin Wode. – Springer: 29. September 2014/ – 248 p. (нім.)
- 193.Mediationund Recht / von Juliane Ade, Nadja Alexander. –Alpmann Schmidt Verlag: 22. April 2013. – 141 p. (нім.)
- 194.Schranner M. Verhandlungsführer: ein Führerdurch Verhandlungen, beideneinein Scheiternnichtin Fragekommt / M. Schranner. - Salzburg : Ecowin, 2003. - 119 S.: Abb
- 195.Maleshin Dmitry On mediation in the brics countries // *BRICS Law Journal*. 2017. Vol. 4, no. 2.
- 196.Аболонин В. О. Судебная медиация: теория, практика, перспективы. М.: Инфотропик Медиа, 2014. Кн. 6. 408 с.
- 197.Альтернативні підходи до розв'язання конфліктів: теорія і практика застосування / Уклад.: Н. Гайдук, І. Сенюта, О.Бік, Х.Терешко. – Львів:ПАІС, 2007. – 296 с.
- 198.Альтернативное разрешение споров: учеб.-метод. ком- плекс / А. И. Зайцев, И. Ю. Захарьящева, И. Н. Балашова, А. Н. Балашов. — М.: Экзамен, 2007. — 573 [1] с.
- 199.Альтернативное разрешение споров под ред. профессора Е.А. Борисовой / Т. К. Андреева, В. В. Аргунов, Е. А. Борисова и др. М.: Городец, 2019. 416 с.
- 200.Аргунов В. В. Добровольная (беспорная) юрисдикция в России и за рубежом (Восточная и Западная Европа, Латинская Америка, Китай). Сборник докладов. Под ред. В.В. Аргунова. М.: Статут, 2014. 352 с.
- 201.Аргунов В. В. Российский вариант социального гражданского процесса // *EURASIA: STATUM ET LEGEM (ЕВРАЗИЯ: ГОСУДАРСТВО И ПРАВО)*. Международный научный журнал. 2018. № 9. С. 42–50.
- 202.Балинська О. М. Правова комунікація: вербально-біхевіористський підхід: монографія / О. М. Балинська ; Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. - Л. : Паіс, 2008. - 212с
- 203.Бобровник С. В. Компромис і конфлікт у праві: антрополого-комунікативний підхід до аналізу: монографія[Текст] / С. В. Бобровник. – К.: Юридична думка, 2011. – 384 с.
- 204.Буш Р. А. Что может медиация: трансформативный подход к конфликту / Роберт А. Бэрк Буш, Джозеф П. Фолджер. - К. : Захаренко В. А., 2007. - 264 с.
- 205.Ващенко І.В. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб [Текст] / І. В. Ващенко, М. І. Кляп. – К. : Знання, 2013. – 407 с.
- 206.Гражданский процесс в межкультурном диалоге: евразийский контекст: Всемирная конференция Международной ассоциации процессуального права, 18-21 сентября 2012г. Сборник докладов. Под ред. Д.Я. Малешина. М.: Статут, 2012. 718 с.
- 207.Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління: навч. посіб [Текст] / Т. В. Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 456 с.
- 208.Жуйков В. М. Роль суда в примирении сторон по гражданским делам // Российский судья. 2019. № 9. С. 24–30.

209. Загайнова С. К. Совершенствование института примирения в гражданском процессе // Арбитражный и гражданский процесс. 2019. № 7. С. 24–28.
210. Зайченко Е. В. К вопросу о роли судебного представителя в примирении сторон // *Российский судья*. 2019. № 9. С. 31–38
211. Калашникова С. И. Медиация в сфере гражданской юрисдикции / С. И. Калашникова. – М.: ИнфотропикМедиа, 2011. – 304 с.
212. Колоколов Н. А. В поисках регламента судебного примирения // *Мировой судья*. 2020. № 1. С. 9–15.
213. Лазарев С. В. Основы судебного примирения. М.: Инфотропик Медиа, 2011. 256 с.
214. Ложкин Г. В. Практическая психология конфликта: Учебное пособие [Текст] / Г. В. Ложкин, Н. И. Повякель. – К.: МАУП, 2000. – 256 с.
215. Носырева Е. И., Фильченко Д. Г. Основные положения Концепции об институте примирения сторон в гражданском судопроизводстве (часть вторая) // *Вестник гражданского процесса*. 2015. № 2. С. 140–155.
216. Резникова В. В. Правове регулювання посередництва у сфері господарювання (теоретичні аспекти): монографія [Текст] / В. В. Резникова. — Хмельницький : Вид-во Хмельницького університету управління та права, 2010. — 706 с.
217. Теория и практика медиации (посредничества) в экономической сфере: учебное пособие. [Текст] / За ред. У. Хелмана, В. С. Каменкова. — Хмельницький: Вид-во Хмельницького університету управління та права, 2015. — 232 с.
218. Трезубов Е. С. Исакова Е. Г. Новеллы судебного примирения в контексте судебно-правовой политики современной России // *Вестник КемГУ. Гуманитарные и общественные науки*. 2020 № 4(1). С. 88–94
URL: https://www.researchgate.net/publication/341324917_Mediation_Innovations_in_the_Context_of_the_Judicial_Policy_of_Modern_Russia
219. Фролов С. Ф. Социология: сотрудничество и конфликты: Учебное пособие [Текст] / С. Ф. Фролов. – М.: Юристъ, 1997. – 240 с.
220. Цират Г. А. Международный арбитраж как способ разрешения внешнеэкономических споров [Текст] / Г. А. Цират, А. В. Цират. — К.: Истина, 1997. — 367 с.
- Цюрупа М. В. Основы конфліктології та теорії переговорів: Навчальний посібник [Текст] / М. В. Цюрупа. – К.: Кондор, 2004. – 172 с.

Тема 9.

221. Бажанов М. И. Проверка законности и обоснованности определений вышестоящих судов (Процессуальные нарушения, как основания отмены определений) Ученые записки Харьковского юридического института им. Л. М. Кагановича. Выпуск шестой издательство Харьковского университета, 1955. С. 85–98.
URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/736/5490522/49823?view=1>
222. Байдаева Л. В. Реализация полномочий суда апелляционной инстанции в гражданском процессе: Дис. ... канд. Юрид. Наук: 12.00.15. М., 2020. 207 с.
223. Борисова Е. А. Вопросы производства по пересмотру по вновь открывшимся обстоятельствам в гражданском и арбитражном процессах // *Закон*. 2009. № 2. С. 86–100.
224. Борисова Е. А. Апелляция, кассация, надзор по гражданским делам : Учебное пособие. 3-е изд., перераб и доп. М.: Норма - Инфра - М, 2019. 368 с.
225. Борисова Е. А. Доказывание в апелляционном производстве в гражданском судопроизводстве // *Вестник гражданского процесса*. 2019. Т. 9, № № 1. С. 140–156.
226. Борисова Е. А. Кассация по гражданским делам: Монография. М.: Городец, 2020. 208 с.
227. Борисова Е. А. Новая кассация по гражданским делам: вопросы теории, истории, практики // *Вестник гражданского процесса*. 2019. Т. 9, № № 5. С. С. 21–41.
228. Гнидин М. П. Особое мнение как процессуальный документ и порядок его составления // Тезисы докладов на Теоретической конференции аспирантов Института государства и права АН СССР и юридического факультета МГУ им. Ломоносова – М., 1985. С. 178–180.
229. Гражданский процесс: Практический комментарий на вторую книгу устава

гражданского судопроизводства. Т. IV /сост. В. Л. Исаченко, сенаторъ. - 2-е изд., испр. и доп. - С.-Пб.: Тип. М. Меркушева, Невский просп. №8, 1912. 888 с.

230. Журавльов Д.В., Чижмарь К.І. Оскарження судових рішень у цивільному судочинстві К.: ЦУЛ, 2018 192 с.

231.Лесницкая Л. Ф. Нарушение процессуальных норм как основание к отмене судебных решений // Вопросы гражданского права, колхозного права и гражданского процесса. М., 1958 С. 207-250 URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/519230/61076?view=1>

232.Марткович Израиль Борисович Определение объема судебного исследования в советском гражданском процессе // Труды Иркутского государственного университета имени А. А. Жданова. Т.ХІІІ. Иркутск, иркутское книжное издательство, 1955. С. 68-96. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/590083/40101?view=1>

233.Михайлов С. М. Оценка доказательств судом второй инстанции в гражданском судопроизводстве: Дис. ... канд. Юрид. Наук: 12.00.15. М.,2001. 212 с.

234.Петрова И.А. Пересмотр судебных актов по вновь открывшимся обстоятельствам в гражданском и арбитражном процессах: сравнительно-правовой аспект: Дис. ... кан. юрид. наук: 12.00.15. М. 2010. 188 с.

235.Проверка судебных актов в гражданском процессе стран ЕС и СНГ / Под ред. Е.А.Борисовой. М: Норма, 2012. 768 с.

236.Проверка судебных постановлений в гражданском процессе (российский и зарубежный опыт): Учебное пособие / Под ред. проф. Е.А. Борисовой. / Е. А. Борисова, Л. Ерво, П. Гиллес и др. М.: Городец, 2018. 672 с.

237.Рындзюнскій Г., Исполнение судебных решений по ГПК РСФСР (ст. 255-316). Москва. Юрид. Изд. НКЮ РСФСР, 1925. 453 с.

238.Савчин Н.М. Судові помилки при розгляді та вирішенні цивільних справ: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2016. 208 с. [212 с. з додатками]

239.Султанов А.Р. Копипаст как отказ в правосудии URL: <http://www.iaaj.net/node/2331>

240.Султанов А.Р. Обжалование и законный интерес // Вестник гуманитарного университета. 2017. С. 73-79. URL: <http://www.iaaj.net/node/2362>

241.Харковец Ю. М. Институт судових рішень в кримінальному процесі України: Автореф. Ди. ... канд. Юрид. Наук: 12.00.09. К., 2018. 20 с.

242.Чернієнко А. О. Відстрочка виконання вироку в кримінальному процесі: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. К., 2017. 233 с. [258 с. з додатками]

243.Шапула В.В. Касаційне оскарження порушення права на захист засудженого: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. К., 2018. 20 с.

244.Шерстюк В. М. Непосредственные связи производства в суде первой инстанции и производства по пересмотру судебных актов в гражданском процессе // *Современное право*. 2018. № 2. С. 55–60.

245.Яблочков Т. М. Курс международного гражданского процессуального права – Ярославль. Типографія Губернскаго Правленія. 1909. 212 с. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/563/12349?view=1>

246.Яблочков Т. М. Формальные признаки понятия судебного признания в гражданском процессе (окончание). // Юридическая записка. – Ярославль, 1914. – Вип. IV (XXII). – С. 604 -637. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/435/436/563/20869?view=1>

Тема10.

247.Аверин Д. Д. Положение иностранцев в советском гражданском процессе. М., Издательство Московского университета, 1966. 186 с. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/293/293018/36758?view=1>

248.Аверин Д. Д. Процессуальные вопросы сотрудничества органов юстиции социалистических государств исполнение решений и поручений иностранных судов : Лекция для студентов очного и вечернего обучения. М., Издательство Московского университета, 1963 г. 57 с. URL: <https://naukaprava.ru/catalog/293/293018/36759?view=1>

249.Ануфриева Л. П. Международное частное право: В 3-х т. Том 3. Трансграничные банкротства. Международный коммерческий арбитраж. Международный гражданский

процесс. М., 2001. С. 285 – 286.;

250.Боярський Є.Д. Обмеження застосування колізійних норм у міжнародному приватному праві України: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2015. 227 URL: <https://drive.google.com/file/d/0B6erdbLQfja0tPOFhZdHVyUjA/view>

251.Выступление г-на Эрика Фриберга, секретаря-канцлера Европейского Суда по правам человека на тему: «Пилотные постановления с точки зрения Европейского суда по правам человека» [пер. с англ.] // Права человека. Практика Европейского Суда по правам человека. 2008. №8. С. 10-14. URL: http://www.jpr-pechr.ru/PDF/news/rus/2010/10_friberg_8_2008.pdf

252.Декларація про майбутнє Європейського суду з прав людини від 27.04.2011 прийнята за результатами роботи конференції проведеної Комітетом Міністрів Ради Європи у м.Ізмір, Туреччина, 26-27 квітня 2011 року. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_a49

253.Дударев Д. С. Деякі проблемні питання впровадження судового прецеденту Європейського суду з прав людини в Україні // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. 2010. № 1. С.347-352.

254.Кисіль В.І. Міжнародне приватне право. Питання кодифікації. К.: Україна, 2000. С. 12-14.;

255.Кузнецов М.Н. Некоторые особенности развития международного частного права // Советский журнал международного права. 1991. № 1. С. 21-22;

256.Лунц Л.А., Марышева Н.И. Курс международного частного права. Т. 3: Международный гражданский процесс. М., 2002. С. 769

257.Малешин Д.Я. Сравнительный гражданский процесс: Учебно-методический комплекс. М.: Статут, 2017. 48 с

258.Нешатаева Т.Н. Международный гражданский процесс. М., 2001. С. 29.

259.Туманова Л. В., Владимирова И. А. Защита семейных прав в Европейском Суде по правам человека. М.: Городей, 2007. 208 с

4. Інформаційні ресурси

1. <http://www.aprnu.kharkiv.org/> – Національна академія правових наук України.
2. <https://mon.gov.ua/ua/> – Міністерство освіти України.
3. <https://naqa.gov.ua/> – Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.
4. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a> — Законодавство України на сайті Верховної Ради України.
5. <https://court.gov.ua/> – Судова влада України.
6. <http://www.ccu.gov.ua/> — Конституційний Суд України.
7. <https://supreme.court.gov.ua/supreme/> — Верховний Суд.
8. <http://www.reyestr.court.gov.ua/> — Єдиний державний реєстр судових рішень.
9. <http://www.president.gov.ua/documents/> — Офіційні документи на Офіційному представництві Президента України.
10. <http://www.kmu.gov.ua/control/> — Урядовий портал.
11. <http://www.minjust.gov.ua/> — Міністерство юстиції України.
12. <http://zakon.nau.ua/> — Професійна юридична система Мега-НаУ.
13. <http://www.ligazakon.ua/> — Ліга:Закон — головний правовий портал України
14. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/> — Наукова періодика України на сайті Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

Розробники робочої програми:

професор кафедри цивільного права та процесу, кандидат юридичних наук , доцент

Н. Л. Бондаренко-Зелінська

_____ 2020 року

Схвалено кафедрою цивільного права та процесу

_____ 2020 року, протокол № ____.

Завідувач кафедри _____

_____ 2020 р.

С. Д. Гринько

Декан юридичного факультету _____

_____ 2020 р.

С. А. Крушинський

Погоджено методичною радою університету

_____ 2020 року, протокол № ____.

Голова методичної ради _____

_____ 2020 р.

І.Б. Ковтун